

ДНЕВНИКЪ

(стенографический)

на

II-то обикновенно Народно Събрание.

LXXIX ЗАСЕДАНИЕ, ПОНЕДЪЛНИКЪ 17 НОЕМВРИЙ 1880 ГОД.

(Подъ предсѣдателството на г-на Стамболова. — Начало въ единъ часъ послѣ пладнѣ.)

Предсѣдатель (звѣни.) Ще се чете списъка на представителитѣ.

Секр. Грънчаровъ: (Чете списъка.) Завчера отсѫтствовахъ: Христо Стояновъ, Икономъ попъ Тодоръ, Радославъ, Карапетровъ, Горбановъ, Цеко Вълчевъ, Каракашовъ, Симидовъ, д-ръ Молловъ, Тодоръ Балабановъ, Даскаль Тодоръ, Атанасъ Храновъ, Георги Тишевъ, Йочо Спасовъ, д-ръ Брадель, Цанковъ, Бурмовъ, Г. Цанковъ, Драганъ Цанковъ, Начевичъ, Тодоръ Станчевъ, Атанасъ Бизирианъ, Ежичо Жековъ, Димитъръ Бърневъ, Ахмедъ Йазъръ-оглу, Михалаки Колони, Симеонъ Преславский, Боянъский, Тодоръ Икономовъ, Петъръ Черневъ, Иванчо Стояновъ.

Предсѣдатель: Отъ 172 представители 124 присѫтствоватъ. По многото отъ половината има, засѣдането се отваря. Ще се чете 75. протоколъ.

Секр. Каролевъ (чете 75. протоколъ.)

Предсѣдатель: Има ли нѣкой да направи забѣлѣжки върху четенния протоколъ?

Священникъ Драгановъ: Тука се поменува, че Министъръ на Външнитѣ Дѣла е внесълъ единъ законопроектъ за общинитѣ съ отношение, но г. Министъръ самъ обяви, че не го е внесълъ като Министъръ, а частно като единъ депутатъ. Въ дневника стои, че се е внесълъ този законопроектъ съ Министерско отношение.

М-ръ Цанковъ: Истинна е тъй, както каза негово преподобие. Тука се казва »съ едно отношение«, но азъ го проводихъ съ едно писмо.

Предсѣдатель: Ще се вземе това въ внимание. Има ли нѣкой да направи още забѣлѣжки? (Нѣма.) Протоколътъ е пристъ. На дневенъ редъ е да се чете Митарствений уставъ. Умолява се г. докладчикъ да вземе мѣстото.

Докладчикъ (Чете раздѣлъ 2-и):

РАЗДѢЛЪ II.

За Митарственийтѣ надзоръ.

Чл. 10. Числото на чиновниците и на по долнитѣ служители въ митарственинитѣ учреждения се опредѣлява съ штатитѣ. Мѣстата гдѣто сѫ поставени митничатѣ и митарственинитѣ учреждения, а сѫщо штатитѣ, които сѫ въ дѣйствие, се излагатъ ежегодно въ особена книжка отъ Министерството на Финансите; а реда, който сѫществува за опредѣление на служби, порядъкътъ на дѣлопроизводството въ митарственинитѣ учреждения, обязанноститѣ и въимнитѣ служебни отношения на чиновниците, сѫ изложени въ двѣ особни инструкции по тоя предметъ, а правата и обязанностите на по долнитѣ служители се опредѣляватъ отъ общата инструкция за митарственинитѣ стражари.

Чл. 11. За отбѣгване на тайното прекарване стоки, по границата на Българското Княжество, въ учреждението въоруженъ надзоръ, състоѧщъ отъ конни митарственици стражари. Тая стража чрезъ военно назаряване на лица преимуществено такива се съставлява, които сѫ се освободили отъ военния наборъ; та се подчинява непосредственно на управителитѣ на мѣстните митничии. Организацията и интаратъ на митарственината стража сега въ дѣйствие, тѣй сѫщо правата и обязанностите на стражарите се опредѣляватъ отъ инструкцията за митарственинитѣ стражари.

Чл. 12. Службата на стражаръ въ митничатѣ се счита за служба въ запасъ (резервъ въ войска), и лицата, които се назиратъ по тия дѣлъжности, не подлежатъ на призовъ по военна служба преди да се махнатъ отъ тѣхъ.

Чл. 13. Долнитѣ чинове на митарственината стража, кога се назиратъ по обиколки (развѣзи) по дѣлъжностъ, изпълватъ обязанностите на караулитѣ. Всѣктий е длѣженъ да ги признава за такива и по исканието имъ да се спира. При това стражарите се ръководятъ отъ по долу изложенитѣ въ чл. 15—18 правила.

Чл. 14. Тия правила по распореждането въ мѣстното началство трѣбва да се окажатъ въ пограничните мѣста по всичките полицейски учреждения и на публичните мѣста, и да се обявяватъ всяка година на жителитѣ отъ мѣстната полиция.

Чл. 15. На митарственинитѣ стражари се позволява да употребяватъ оръжие въ следующите случаи:

1) като ерфициратъ контрабандисти, когато обикалятъ за да нападнатъ, ако контрабандистът се не спрътъ на повикването имъ (заповѣдта имъ) и ако тѣ се противятъ, когато ги хванатъ съ силъ;

2) когато контрабандистъ или други лица нападнатъ открыто на стражаритѣ въ време испытванието на длѣжностите имъ, ако това нападане е направено съ цѣль да отнеме съ сила захванатата контрабанда, или да помогне за прекарването ѝ, и тогава даже когато нападателите не сѫ съ нищо въоръжени;

3) ако се нападне на стражари когато той пази кассата, стоките, стоварницата или други нему повѣрени предмети, или кога той съглаѣда, че зломиласици се стараятъ да се движнатъ въ пазените отъ него мѣстя съ чупнине (стѣкарение), ако зломиласиците не прекратятъ дѣйствията си при първото му повикване или ако се противятъ при хващанието имъ.

Чл. 16. Въ всички тия случаи стражаритѣ сѫ длѣжни, колкото е възможно, да се ограничаватъ въ употребление на хладно оружие и да прибѣгватъ до огнестрѣлното само въ крайности.

Чл. 17. Ако въ опредѣленните отъ предидущите членове случаи на необходимостъ стражаритѣ убиятъ нѣкого, или го парализиратъ, длѣжни сѫ независимо да извѣстятъ за това управителя на мѣстната митница и мѣстната полиция.

Чл. 18. Ако се докаже чрезъ изслѣдването, че стражаритѣ, които сѫ ранили или убили нѣкого, при испытванието на длѣжността си, не сѫ отстѣпали въ този случай отъ горизонтизмъните правила, и сами не сѫ дали поводъ за тая случка, тѣ се освобождаватъ отъ всякакво наказание. Но ако сѫ употребили оружие безъ нужда, или преждевременно, тѣ поддѣжватъ за отговорността предъ сѫдътъ (Чл. чл. 272—272.).

Чл. 19. Митарственините учреждения сѫ отговорни за всяко забавление и притѣснение, което тѣ причинятъ на търговиците и пътниците.

Чл. 20. Митарственините учреждения биватъ открыти всѣкай денъ освѣнъ Св. Недѣля и опредѣленните отъ правителството празници, отъ 1 Април до 1 Октомври, сутринъ отъ 8 часа до 12 преди пладнѣ и отъ 2 до 6 послѣ пладнѣ; а отъ 1 Октомври до 1 Април сутринъ отъ 9 часа до 12 преди пладнѣ и отъ 2 до 5 часа послѣ пладнѣ.

За преминуване на пътниците и за други нетъриящи отлагания нужди, митниците и пунктовете трѣба да бѫдатъ отворени всѣкай денъ и всѣкай часъ безъ никакво искключение.

Чл. 21. Участие въ търговски расправи, приемане на поръчки и довѣрениности по митарственините работи, вѣобщѣ, и испытванието на чужди заржки за покупка на стоки още не извадени отъ Митарственините магазини се забранява на чиновниците.

Чл. 22. Всичакъвъ родъ инструкции и рѣководства които се извадатъ отъ Финансовото Министерство, трѣба да се распращатъ по митарственините учреждения въ такова количество, щото да могатъ търговиците да си купуватъ колкото искатъ.

Върху този раздѣлъ комиссията не направи никакви съществени измѣнения. Въ редакцията на членъ 11 гдѣто се казва: »Тая стража чрезъ волни пазарявания на лица преимущественно такива се съставява, които сѫ се освободили отъ военния наборъ«; тамъ трѣба да стои: »тая стража се съставява чрезъ волни« и т. п., което се види, да е тийографическа погрешка. Послѣ по долу: »Организацията и штампите на митарственната стража сега въ дѣствие«, да се изостави. Послѣ въ членъ 18 едно предложение, което не може да си го обясни комиссията, и за това рѣши да попита г. Министра, именно: »Ако се докаже чрезъ изслѣдование,

че стражитѣ, които сѫ ранили или убили нѣкого« и пр. »и сами не сѫ дали поводъ за тая случка, тѣ се освобождаватъ отъ всякакви наказания«. Това посѣдѣнето: »не сѫ дали поводъ за тая случка« да се изхвърли; защото по надолу се пакъ казва: »ако сѫ употребили оружие безъ нужда«.

М-ръ Каравеловъ: Азъ съмъ съгласенъ съ комиссията.

Предсѣдателъ: Припомнювамъ, че дебатитѣ ще се правятъ върху извѣстния членъ и посљъ ще се премине на другия членъ.

Тихчевъ: Въ втората част на втората алинея отъ 10 членъ, азъ мисля, че се дава едно ограничение на дѣйствията на Министра. Говори се за редъ, който сѫществува за опредѣленните на случките и се казано, че сѫ изложени двѣ особенни инструкции по този предметъ. То ще рѣче, че ограничаваме Министра да не прави новече инструкции. За това, да се измѣни това изражение и да се каже: »за реда или дѣйствията по вътрѣшното управление въ Министерството да се излагатъ въ осенни инструкции«.

М-ръ Каравеловъ: Може да се изхвърли словото »двѣ«; но колкото за »инструкции«, това не може да завежда ни едно Министерство; защото инструкциите нѣма нужда да ставатъ законъ и правятъ се на основание на общия законъ, който се работи въ Народното Събрание. Това остава на Министра, както намѣри за добъръ, да введе този законъ въ дѣствие. Законътъ се обицъ, а инструкциите се даватъ за всѣка митница отдельно; тѣ не приличатъ една на друга. И щомъ не сѫ минали презъ Нар. Събрание, тогавъ, разумѣва се, че може да се измѣняватъ.

Докладчикъ: Забѣлѣжката на г-на Тихчева наистина комиссията я взе въ внимание, но отъ разяснението на г-на Министра излиза, че такива инструкции сѫществуватъ и сѫ приложени въ една особна книга; заради това, комиссията остави, както си е въ проекта.

М-ръ Каравеловъ: Словото »двѣ« може да се изостави. Но законътъ се предполага за сѫществуващи нѣща, а бѫдещето не може да се предвиди.

Баларевъ: Въ 18 членъ комиссията е на мнѣніе да се изхвърли: »сами не сѫ дали поводъ за случките«, и г. Министъръ се съгласи на това. Но съмъ на мнѣніе, да си остана, защото това предложение има сѫществено значение. Тукъ съ цѣлта да се покаже, кога стражарътъ се освобождава отъ отговорността. Горѣ се вече изброяватъ случаите, кога се освобождаватъ, но за тоя случай не е нищо казано, това трѣба да остане.

М-ръ Каравеловъ: По долу има казано: »но ако сѫ употребили оружие безъ нужда или преждевременно поддѣжватъ подъ отговорностъ предъ сѫда. Още повече отговорни сѫ тогава, когато сами сѫ дали поводъ«. За това съ това дѣло изложено въ този членъ;

но ако си остане или се изхвърли, това няма голъма разлика.

А. Цановъ: Азъ се съгласявамъ съ г-на Баларева, защото това ще даде поводъ на човекът да бъдатъ внимателни, няма да бъдатъ повредени отъ този членъ, ако да съди както си е тукъ.

П. Станчовъ: Азъ също се присъединявамъ къмъ изказанното мнение на г-на Баларева, да си остане членъ 18 както си е. А както каза г. Цановъ, че тръба тия хора да бъдатъ внимателни; за това, не знае, защо комиссията иска да се изостави това предложение, което е съществената част на този членъ. За това съмъ на мнение че тръба да си остане.

Докладчикъ: Това предложение може да се тълкува различно. Въ члена се говори за тая часть на длъжността на стражаря, когато преслѣдва контрабанда, и при този случай може да нараняватъ или убиватъ нѣкого; а въ сѫдътъ може контрабандистъ да каже, че стражаря дала поводъ да се противимъ и да стане това нараняване или убиване. За това комиссията се е водила отъ това съображение и го е изхвърлила, когато е мислила, че това е доволно пояснено по долу, гдѣто се казва: »ако сѫ употребили оружие безъ нужда«, и въ такъвъ случай тѣ поддъжатъ на наказание.

Сукнаровъ: Азъ мисля, че тръба да се изхвърли, защото няма си никакъ мѣстото, както и г. докладчикъ каза. Думитѣ: »и сами не сѫ дали поводъ«, това може да се тълкува много широко. Разбира се, че всѣкога, когато последватъ контрабандистъ, тѣ даватъ поводъ. Втѣрата алинея много по силно опредѣлява същността. За това не тръба да се труна законътъ съ предложението, които могатъ да произведатъ много повече недоразумѣния, отъ колкото ясность; а тръба да ги изхвърлимъ.

Баларевъ: Тукъ се каза, да се изхвърлятъ, понеже долу е казано: »ако сѫ употребили оружие безъ нужда или предшевременно.« Азъ въ това предложение невиждамъ вмѣстено това, което искаше да изхвърлятъ. Могатъ да се явятъ единъ контрабандистъ и единъ стражар и двамата могатъ да се спрѣчкатъ; но стражарите могатъ да бѫдатъ виновати, че сѫ дали поводъ. Тѣ тогава тръба, да се накажатъ. За това тръба, да си остане това изражение. (Гласове: съгласни.)

Дюкмеджиевъ: Азъ именно заради това искахъ да кажа, че стражарите ще бѫдатъ виновати, ако дадатъ поводъ и когато не е нужда. Но ако контрабандистътъ да знае, че стражарите не могатъ никога да стрѣлятъ, тогава тѣ могатъ да се противятъ, докѣто да могатъ да избѣгнатъ. Съ това могатъ да станатъ голѣми злоупотребления. За това желателно е, да не се ограничи, но да се каже, кога може жандармътъ да употреблява оружие.

Докладчикъ: Въ този раздѣлъ по горѣ въ другъ единъ членъ е казано, че само въ крайностъ стражарите

могатъ да употребляватъ оружие, подъ име хладно оружие, комиссията разбира сопа или ножъ.

Предсѣдателъ: Ако нѣма нѣкой да говори, връху членъ 18 ще питамъ. Приема ли Народното Събрание въ членъ 18 да се изхвърли предложението: »сами да не сѫ дали поводъ«? (Приема се). който не приема да си дигне рѣжата. (Меншество.)

П. Станчевъ: Това е произволъ, напредъ тръба да се даде на гласоподаване споредъ проекта.

М-ръ Каравеловъ: Моля, азъ се отказвамъ.

П. Станчевъ: Тогава да се откажете отъ всичко.

Предсѣдателъ: Моля г-на Станчева да не прави забѣлѣжки.

Тихчевъ: Въ членъ 12 се казва. (Чете го):

Членъ 12. Службата на стражар въ митниците се счита за служба въ запасъ (резервъ въ войска) и лицата, които се намиратъ по тия длъжности, не поддъжатъ на призовъ военна служба преди да се махнатъ отъ тѣхъ.

Съ това противорѣчимъ на онзи законъ, който завчера приехме за военния наборъ, гдѣто се казва, че всички български подданици поддъжатъ на този наборъ. И ние също можемъ да исклучимъ учителите за тази година. Тукъ е рѣчъ, че се счита службата на стражарите въ митниците за служба въ запасъ, и по долу е казано, че не поддъжатъ на призовъ по военната служба. Преди да се махнатъ отъ митническата служба. Ще каже, че едно лице на 18 или 20 години, взето на жандармска служба когато му дойде времето за наборъ, той не може тогава да испълнява военната повинност.

М-ръ Каравеловъ: Стражарите на митниците сѫ въ войска. Другите държави съставятъ особени баталиони, както е на пр. въ Влашко или въ Австрия. Ние войска неупотребяваме, но желателно би било да бѫдатъ стражарите военни лица на пр. резервисти; иначе не можемъ да караемъ работата съ общественни жандари. Колкото що се каза, че противорѣчимъ на другите закони, азъ ще кажа, че специалния законъ всѣкога надвижа надъ общия законъ; иначе ако искашъ да имашъ жандари просто волнонасмии, то каква работа ще вършимъ съ тѣхъ? При митарствата тръба да има по храбри хора, които да знаятъ че са караулъ и да употребляватъ оружие. Нашата граница е доesta голъма, и ние тръба да я вардимъ, за да не се прави контрабанда. За това тръба да вземемъ хора военни, защото и въ другите мѣста се вардятъ границите съ войска.

М-ръ Тишевъ: Къмъ това, което каза г. Министъ на Финансите, ще прибавя, че отъ думата »призвъ на военна служба« не се разбира наборъ. Подъ наборъ се разбира да се взематъ лица първи пъти на военна служба; а призвъ е онова, когато отпустнати солдати се викатъ нѣколко дена или недѣли, да се учать въ войската и да правятъ упражнение. Заради това мисля, че това тръба да остане, защото въ сѫщия законопроектъ има членъ, който казва, че всички служащи на прави

телственна служба се исключават отъ призовъ. Тогава когато се свикватъ запазни войски, хората които сѫ на служба, не се повикватъ на учение.

Тихчевъ: Наистина, г. Министъръ на Финансите говори, че тия, които сѫ вземени жандари могатъ да бѫдатъ исключени отъ войската повинност, когато г. Министъръ на Вътрешните Работи казва, че тѣзи, които сѫ жандари, ще бѫдатъ само въ запазъ; т. е. тѣзи, които сѫ излѣли отъ войската повинност и станаха жандари, ако е за тѣзи, азъ го приемамъ.

М-ръ Каравеловъ: Азъ никога не съмъ казвалъ, че се исключватъ отъ военната служба, но напротивъ че трѣба да познаватъ военната служба, за да знайтъ да владѣятъ съ оръжие, като предполагахъ, че тѣ сѫ били войскари.

Тихчевъ: Приемамъ разяснението на г. Министра на Финансите. (Веселостъ.)

Предсѣдателъ: Има ли нѣкой да говори? (Гласове: нѣма.) Тогава давамъ на гласоподавание. Приема ли Народното Събрание раздѣлъ 2-и съ забѣлѣжките на комиссията и съ поправките, които станаха при разискванието и се приеха тукъ? (Гласове: приема.) Който приема да си дигне рѣжата. (Болшинство.)

Докладчикъ: (Чете.)

РАЗДѢЛЪ III.

За дѣйствията на митарствените учреждения при вземанието мито отъ стокитѣ.

ГЛАВА I.

Общи правила.

Чл. 23. Притежателите на стокитѣ, както и всѣкій корабленачалникъ, гимиджия и коларь (кираджия) съ стока, щомъ пристигне въ митниците, дължатъ е да постъпва съобразно съ митарствените постановления и да испльва всичките законни желания на митницата. Пазището на това правило е задължително и за агентите на параходните общества и на желѣзниците пътища.

Чл. 24. Притежателите на прекарваниятѣ презъ митарствените учреждения стоки, или тѣхните пълномощници сѫ задължени да обявяватъ стокитѣ си писмено, на български язикъ, върху бланки получувани отъ тия учреждения, по определената форма.

Чл. 25. Исключение правятъ, отъ изложеното въ предидущий членъ правило, следующите:

а) всичките предмети, които пътниците носятъ съ себе си кога идатъ отъ външната границата, макаръ и да сѫ даже стоки за проданъ, но на които количество е такова, чѣто митото имъ да не надминува 25 лева;

б) вносните и износни стоки, които прекарватъ пограничните жители, за сумма на която митото не е повече отъ 25 лева.

Всички горѣменажни предмети се обявяватъ устно, и се записватъ въ книгата, по установената форма.

Чл. 26. За всѣкій листъ употребенъ за написване на обявението се взема гербовъ данъкъ, а размѣра и способа на вземанието на тия данъкъ се опредѣлва отъ общия уставъ за гербовите сборове въ Княжеството.

Чл. 27. Обявението на стокитѣ трѣба да съдържа свѣдѣния за количеството, качеството и цѣната на стокитѣ, които се намиратъ въ колетитѣ, за числото на ежидките колети, за номерата и знаковете (марки), подъ които сѫ тѣ забѣлѣзани и за времето на подаванието на обявението съ подписа на обявителя.

Теглото, мѣрката и броя на всичките стоки трѣба да сѫ показвани въ обявението съгласно съ опона, което е установено за пресмѣтване на митото. Качеството на стокитѣ се показва съобразно съ наименованието имъ по тарифата, а стокитѣ не наименовани въ тарифата се показватъ съобразно съ общепотребителното имъ наименование въ търговията, а цѣната на стокитѣ се показва въ левове.

Чл. 28. Ако притежателя на стоката (или негова пълномощникъ) не знае българския язикъ, или сѫ безграмотни, тѣ сѫ длѣжни тогава да повѣрятъ съставянието на обявението на кого и да е друго, по тѣхния изборъ; но ако никому не възложатъ това, то обявението съставлява ежидата митница споредъ словата на притежателя на стокитѣ, или на основание на представените отъ него писма; показанието дадено по такъвъ начинъ отъ притежателя на стокитѣ, и подписано отъ него, или засвидѣтелствовано по други начинъ, го обвърза тѣ сѫщо, както и собствено-ръчно написаното обявление.

Чл. 29. Ако съдѣдъ подписванието на обявението, преди започванието на преглѣждане, обявителя забѣлѣжи, че е направилъ грѣшка въ наименованието на стоката или въ показванието на мѣрката, теглото или броя, то онъ има право въ течение на 24 часа отъ времето на подаванието обявление, да заяви на митницата въ какво именно се заключава грѣшката. За подобно заявление се направя отъ управителя на митницата, по забавно, съответственна бѣлѣжка на ежидата обявление.

Чл. 30. Не се дозволява отваряните на колетитѣ, преди да се пристъпи къмъ преглѣжданието на стокитѣ.

Чл. 31. Къмъ преглѣжданието се пристъпва съдѣдъ 24 часа отъ подаванието обявление и въ присъствието на обявителя; ако обаче обявителя се помоли да стане преглѣжданието по скоро, то митницата испльва тая негова молба, като вземе отъ него подписка върху ежидата обявление, че той не желаетъ да се въсползува отъ срока, който му се предоставява за поправяне грѣшките въ обявението.

Чл. 32. Кога става преглѣжданието между търговиците се пази редъ, споредъ времето на подаванието на обявления. Когато членовниците, които преглѣждатъ стокитѣ, пристъпятъ къмъ преглѣжданието на едно обявление, нѣматъ право да го прекъсватъ и да напушчатъ работата си и да престъпятъ къмъ преглѣжданието на друго обявление, преди свършването му.

Чл. 33. Преглѣдватъ сѫ длѣжни да се увѣрятъ че, въ чиелото на обявението стоки, не се памиратъ запрѣтени за внасяне или изнасяне стоки и да узнаятъ качеството и количеството на обявението.

Чл. 34. При преглѣжданието на гомѣми партиди отъ еднопородна стока, ако нѣколко, но въ всѣкіи случаи не по малко отъ десетата част на всичките колети, се видятъ напълно съгласни съ обявението по качество и количество и търговеца е представилъ първообразната фактура на стокитѣ, въ такъвъ случаи стоката, която се намѣрва въ всичките други колети, може да се не преглѣда подробно, и митото имъ се взема съгласно съ обявението; въ противенъ случаи всичката стока безъ исключение подлежи на подробно преглѣждане.

Чл. 35. Безъ преглѣждане въобще и до когато не се е заплатило надлѣжното мито, митниците нѣматъ право да пропускатъ никакви стоки, ако за това нѣма особено разрешение отъ по вицеката властъ, споредъ установления редъ.

Чл. 36. Мито на стокитѣ се заплаща споредъ, показанието на обявителя, за качеството и количеството имъ, съ исключение на случаите предвидени отъ по долните №7—38 членове.

Чл. 37. Ако при преглѣжданието се издири, че стока обложена е по голѣмо мито, е нарѣчена въ обявението съ име на стока, която плаща по малко мито, то за такава стока се взема двойно дѣйствителното споредъ тарифата мито; но при това сто-

китъ наръчени съ названия, които не се намиратъ въ тарифата, и за качеството на които не може да има съмнение, или съ названия на други еднородни съ тѣхъ стоки, обложени съ единакво мито, то тѣ не подлежатъ на штрафно мито.

Чл. 38. Ако обаче стоката е обявена въ по малко количество отъ дѣйствителното, то за намѣрената повече стока отъ колкото въ обявленето, се взема тройно мито.

Чл. 39. Исключения отъ установените правила въ чл. 37 и 38 сѫ следуващите:

1) стоките, които пристигнатъ въ митницата наспомни беъ никакви обвивки и обвръски, за които въ всѣкий случай се взема обикновенниятъ мито, споредъ показаното при преглѣжданието качество и количество;

2) водните стоки (течности), които съхнатъ и текутъ, т. е., които се носятъ исклучително въ дървени сѫдове, за тия по-следни стоки се взема штрафно мито само въ онзи случай, когато качеството имъ е показано въ обявленето по просто.

Чл. 40. Ако при преглѣжданието на колетите, пазлѣятъ между обявлените стоки такива, които никакъ не сѫ показани въ обявленето, то тѣ се конфискуватъ.

Чл. 41. Ако при преглѣжданието се издири, че въ сѫндажите, буретата, куфарите и денговите сѫ направени двойни дѣла, или двойни страни, въ които сѫ скрити стоки, за да не се плаща за тѣхъ мито, то такъвъ видъ стоки се конфискуватъ, и имъ се взема двойно установленото по тарифата мито.

Чл. 42. Запрѣтените по тарифата стоки, ако сѫ нарѣчени въ обявленето съ общо употребителното имъ название, дозволено е да се изнасятъ на ново извѣнъ границата, (или въ Княжеството, безъ никакво наказание;) ако обаче тѣ сѫ обявени подъ наименование на друга стока дозволена за внасяните или никакъ не сѫ обявени, то тѣ се конфискуватъ, а ако при това се намѣрятъ скрити въ показаните отъ предидущия членъ мѣста, то освѣтиятъ конфискацията, като штрафъ се взема двойната цѣна на тия стоки.

Чл. 43. Ако митницата не се заплати на пълно, по погрѣшка, за сълдуемото отъ търговеца мито на стоката или за други сборове, то търговеца е длѣженъ да заплати не доплатеното, ако митницата го поиска преди истичанието на една година, отъ дена на съвръшенното очистване съ мито на обявленето въ което се е издирило недоплащанието; а послѣ изминаванието на този срокъ всяка недоплата пада върху виновникъ въ това чиновници.

Чл. 44. Въ случай на предплатата, повечето взети пари трѣба да се връщатъ на търговците, безъ да се чака да подаватъ за това прошение, съ това условие, че ако предплатата на митто не надминува 100 лева, то тя се връща отъ самите митници, въ распореждането на които се отваря по тоя предмѣтъ особенъ кредитъ; ако обаче предплатата съставлява сума по голѣма отъ 100 лева, то митниците за връщанието ѝ се отправятъ до Министра на Финансите. Връщанието предплати на горѣзложението основания се допушта само въ течението на една година, отъ дена на заплащанието имъ. Като измине този срокъ, не се приематъ никакви променения за връщане на предплатено мито.

Чл. 45. За да се установи еднообразното вземане мито отъ стоките обложени по стойността (*ad Valorem*), ще се състави единъ общъ цѣнорасписъ отъ компетентни лица. Изнамѣрването способъ за събиране на свѣдѣния за сѫществуващи цѣни, както и упътванието къмъ правила относящи се до изработването на казания цѣнорасписъ, възлага се на Министра на Финансите.

Чл. 46. Въ случай когато установеното оценение споредъ по-менжия въ предидущия членъ цѣнорасписъ, се намѣри отъ обявителя на вносните стоки не ползователно за него, то митто на стоките, по желанието му засвидѣтелствовано писмено въ самото обявление, се взема въ натура, съ упътване на изложените въ по-долния членъ правила. Митницата продава въ публично над-

даване отдѣлената за мито частъ на стоките, и събраната сума, като се наплатятъ разноските за публикуването на продажбата и като се даде щото се пада на обявителя, остатъка се запиша като мито:

а) ако сѫ стоките еднородни и съ единакви цѣни, но сѫ отъ разни видове, то митто въ натура се отдѣля въ размѣръ на 8% отъ отдѣлно отъ всѣкий видъ;

б) ако стоките сѫ еднородни и съ разни цѣни, то тѣ се оценяватъ всяко отдельно и митницата има право да вземе по своето усмотрѣніе, тая или онай стока въ количеството на 8% отъ общата стойност на стоките. Ако тая отстѣжка става отъ нѣколко вида стоки, то съ тѣхъ се постъпва по чл. 1;

в) стоките, митто на които не може да бѫде отдельено въ натура, по принципа на тѣхната недѣлѣмостъ както: машините, екипажите (колата), клавири и т. и., въ онния случаи, когато притежателя не е съгласенъ съ направеното отъ митницата оценение, можътъ да се отстѣжватъ на митницата, като се заплати на притежателя цѣната на стоките, опредѣлена споредъ преглѣжданието съ снимание (пиконто) на 10%;

г) когато стоките сѫ донесени съ подрядъ (тайн.) за правителствените учреждения и обявителя имъ желае да заплати митто имъ, като взема за основание на преемѣтнуването му цѣните установени съ контракти за подряда (тайни), то митницата имъ право да отхвърли означеното му искаше;

д) когато стока, която е претърпѣла авария, по желанието на притежателя и се продава съ публично наддаваше, митто се взема отъ събраната чрезъ проданъта сума.

Чл. 47. Въпросъ, за вземане двойно и тройно мито отъ неправилно обявени стоки, рѣшава се окончателно отъ самата митница, въ онния случаи когато суммата на штрафното мито въ митниците отъ 1-ї и 2-ї класъ не надминува 100 лева; а въ третокласните и четвертокласните митници 25 лева; но ако тая сумма е по голѣма, то рѣшенietо на означения въпросъ се възлага на Министра на Финансите по представление на митниците.

Забѣлѣжка. Дѣлопроизводството по конфискационната часть е изложено по долу въ 235—260 членове.

Чл. 48. Когато се представява на Министра на Финансите показанието въ предидущия членъ дѣла, както и всичките дѣла за които митната на митарствените чиновници върху приспособлението на стоката къмъ тарифата и цѣнорасписъ сѫ противоположни, митниците сѫ длѣжки да прилагатъ образци отъ стоките, за които става препирни. Тия образци се предаватъ отъ Министра на Финансите за размотрѣнието на особни комисии, състоящи отъ представители на търговско съсловие, отъ по високите чиновници на митниците и отъ други лица, които проумѣватъ отъ стоки за разрѣщение на распратата. Подобните комисии се събиратъ периодически въ по значителните търговски центрове; тѣхните рѣшения за приспособлението на стоките не могатъ да се измѣнятъ, и се съобщаватъ за рѣководство на всичките митарствени учреждения по Княжеството.

Чл. 49. Способа за назначение членове въ комисията на експертите (опитните), срокове за свикването на тия комисии, възлагането което се полага отъ хазната на членовете имъ за тѣхните трудове и реда на преглѣжданието дѣлата отъ комисиите по митарствената часть, се възлага на най близкото усмотрѣніе на Министра на Финансите.

Чл. 50. Стоките, които подлежатъ на препирни, се отпушкатъ отъ митницата като се заплати за тѣхъ мито въ предложението отъ митницата размѣръ, а за плащанието на штрафното, които се налагатъ за неправилно обявление, се взема отъ притежателя на стоките расписка. Ако се случи да произлѣзе разпра между митарствените чиновници върху приспособлението на стоката, митто се взема по най голѣмий размѣръ. Предплатите, които послѣ излѣзатъ на лице, се връщатъ на притежателя на стоките, отъ

същите митници за всяка сума отъ предназначенія за той предметъ кредитъ.

Чл. 51. Обявленията на стоките въ никакъ случай не се връщатъ на търговците, които сѫ ги подали, а оставатъ да се пазятъ въ дѣлата на митницата.

Въ тѣзи глава комиссията е направила тоже малки измѣненія. Въ членъ 35 гдѣто е казано: «Отъ по високата властъ» го измѣнила «ако за това особено разрѣшеніе отъ Министра на Финансите».

Предсѣдатель: Приема ли Н. Събраине поправката на комиссията, която е направила въ членъ 35? (Приема се.)

Докладчикъ: Въ членъ 44 гдѣто се казва 100 лева да се направи поне 150 лева; защото често се случава, че търговеца предплаща въ лири или полуимпѣриали, тогава числото напр. 5 пола надминува всѣкога 100 лева, тогава по тѣзи причина комиссията намѣри за добре да се направи поне 150 лева.

П. Станчовъ: Г-нъ Министъ какъ мисли?

М-ръ Каравеловъ: Азъ мисля, че това е маловажно измѣнение, било 100 лева било 150, всичко е едно. Работа е да се върнатъ парите на хората, било чрезъ Министерството, или чрезъ митниците.

Предсѣдатель: който приема това предложение т. е. 150 лева да си дигне рѣжата. (Меншество.) Остава 100.

Докладчикъ: Въ членъ 46 първа алинея вмѣсто «съ опазванието изложенитѣ въ по долній членъ правила» комиссията е казала »на изложенитѣ по доло правила«.

М-ръ Каравеловъ: Съгласявамъ се.

Недѣлковичъ: Азъ тукъ нищо не разбирамъ. Въ чл. 46 3-та забѣлѣжка, гдѣто е казано »когато митниците не сѫ съгласяватъ« ще ли се купуватъ отъ митницата стоките на търговеца?

Докладчикъ: Пунктъ втори отъ тѣзи бѣлѣжки казва: (чете го:) комиссията е прибавила и това: »но ако на публичній търгъ стоката се продаде съ по доля цѣна, то чиновникъ, който оцѣнявалъ заплаща горницата, комиссията, когато е турила това прибавление е взела въ съображеніе слѣдующето: стоките, отъ които се взима въ натура и които сѫ изчислені отъ първото предложение въ 2-и пунктъ, тогава митницата ще да взима 8 %; но въ 3-ий пунктъ като се казва за такива стоки, както екипажи, кола клавири и др., подобни, то комиссията е мислила, че такива стоки митницата ще ги заплаща съ свои пари и ще ги взема за своя стока, щомъ не може да се погоди съ притежателя; и комиссията е мислила, че чиновникъ можтъ по каприции единъ подобни стоки като напр. единъ клавири, който струва 100 жълтици да го оцѣнятъ 70 или 80 жълтици и търговеца отстъпва този клавири за 80 жълтици. Когато пъръкъ при продажбата въ публичній търгъ не излѣзе повече отъ 40 — 50 жълтици, то въ такъвъ случаѣ правителството може да има значителна загуба; за това комиссията мисли да се прибави още това, че

разликата между приетата сума на публичній търгъ, и между горната цѣна трѣба да заплаща митарственни чиновници, който я оцѣнява.

М-ръ Каравеловъ: Това е неудобно. Азъ мисля, че трѣба да се каже отъ цѣната, която е обозначилъ търговецъ, а не отъ цѣната, която е обозначилъ чиновникъ; защото дѣйствително има рискъ чиновникъ, който може да продаде по такъвъ случаѣ стоката и да внесе парите; но той ще е длѣженъ тогава да внесе по оная цѣна, по която се е съгласилъ търговица, а не по оная, която е искалъ той. Другояче чиновникъ не ще оцѣняватъ повече, отъ колкото търговецъ е обозначилъ цѣната; за това ако не добие тѣзи пари, за които се е съгласилъ търговеца, то тѣхъ да внесе и за тѣхъ да е отговоренъ.

Симидовъ: Тука само за тѣзи стоки се говори като за машини кола и пр. отъ които не може да се вземе 8-та частъ; но азъ мисля, че за всичките стоки гдѣто търговеца и чиновника не можтъ да се съгласятъ да става така: напр. търговеца обявява, че неговата стока струва 20 гроша, а митарственни чиновници я оцѣнява за 30 гроша, и ако се продаде на публиченъ търгъ за 18 гроша, то споредъ както казва г-нъ Министъ, двата гроша да плати митарственни чиновници; но азъ мисля това да става съ всичките стоки каквито и да сѫ тѣ. Щомъ не се допълни сѫщата цѣна, която търговеца заявява, тогава да заплаща чиновника.

М-ръ Каравеловъ: Азъ съмъ съгласенъ съ васъ да биде тая цѣна опредѣлена по която се съгласява търговица; той може да се излѣже да оцѣни една стока за 30 гроша а търговеца за 20 гр. и като се продаде на публиченъ търгъ и се получи за нея 18 гроша, то трѣба да допълни двата гроша, а не 12 гр. защото иначе нѣмамъ никаква гаранція отъ чиновника и отнемамъ му правото да оцѣнява.

Докладчикъ: Г-нъ Симидовъ пита, да ли това право се отнася къмъ всичките стоки или само къмъ тия, които сѫ не дѣлими. Комиссията е на мнѣніе, да става това само за онѣзи стоки, които сѫ не дѣлими защото тамъ не може да се вземе 8 % въ натура. Слѣдователно тука е рѣчъ само за онѣ стоки, които не можтъ да се дѣлятъ и митницата е принудена да ги купи; заради това комиссията е на мнѣніе, че за кола клавири, екипажи и пр. отъ които не може да се вземе една частъ да се постъпива така както казахме по горѣ.

Калчо Симеоновъ: Въ 5-и пунктъ на чл. 46 се казва (Чете го.) »авария е повреда и азъ съмъ на мнѣніе да се замѣни това съ думата »повреждение«.

М-ръ Каравеловъ: Азъ мисля, че търговските термини да ги оставимъ.

А. Цановъ: Поменж се, че трѣба да се взиматъ цѣните, които търговците даватъ. Азъ въ София отъ всяка страна съмъ слушалъ, че никога чиновникъ не

глъдатъ оцънения, които имъ даватъ търговицъ и заради това, тѣ много негодуватъ противъ тѣзи постъпки.

М-ръ Каравеловъ: Негодованието е съвършено напразно, първо въ всичките конвенции съ Европейските Сили има опредѣлени тарифи и ние щемъ не щемъ сме подчинени на тѣхъ. Така е казано напр. за французските свѣщи, че трѣба да взимаме толкова, а за други е казано, че ще се взима ad valorem. Тамъ гдѣто е казано ad valorem, тарифитъ прави Министерството, и че търговицъ не сѫ задоволни, това се разбира; защото всѣкога искатъ по малко да плащатъ и за тѣхъ е всѣкога по добро ако плащатъ по малко, и ако пишате ние търговицъ, то ще прокопсаме хубаво.

Симидовъ: Въ отговоръ на г-на докладчика, че комиссията била на мнѣнне само за онѣзи стоки, отъ които не може да се вземе 8-та частъ, само за тѣхъ да отговаряятъ митарственинитъ чиновници и на Ѹмъ да кажа, че това трѣба да се взима на всичките стоки; защото може чиновника, като не се съгласи съ търговеца да исхвърли стоката и да вземе 8-та частъ. По продажбата митницата може да загуби, а управлятеля малко го е грижа око губи хазната. Въ турското време за всичките стоки, които е взималъ чиновникътъ, отговоренъ е билъ той.

М-ръ Каравеловъ: Съгласенъ съмъ да допустнемъ това, че отъ цѣната обявена отъ търговеца, ако не се съгласи чиновника, тогава е виноватъ последниятъ и трѣба да плати; но трѣба да се редактира по ясно статията. Както казахъ, азъ съмъ съгласенъ, но ако да се продаде стоката по ефтино трѣба да дошълни митницата каквато и да е стока; но не по цѣната, която иска да вземе митничара.

Докладчикъ: Върху този членъ азъ забѣлѣжвамъ това, че трѣба да се исхвърли словото «машини» понеже завчера се прие, че всѣкаквъ видъ машини ще се освобождаватъ.

М-ръ Каравеловъ: Оставете тѣзи думи. Ние не сме опредѣлили словото »машини«, защото словото «машини» е еластично.

А. Цановъ: Азъ мисля, че търговицъ по нѣкога имать право да се оплакватъ. Азъ зная, единъ човѣкъ бѣжанецъ отъ Джумая купилъ само една машина за малъе и когато дойде на митницата, оцѣняватъ му я за 10 лири. Той увѣрява чиновника, че я купилъ за $5 \frac{1}{2}$ лири, но чиновникътъ най послѣ я оцѣнилъ за 8 лири. Знаемъ г-да, че машините за шиене не сѫ толкова скъпи; за това нѣкой човѣкъ, когато се оплакаватъ имать причина да се оплакватъ.

Марко Вѣлчовъ: Безъ тарифи стоки, които се внасятъ, гдѣто не може да се спогоди чиновника съ търговеца за цѣната, и търговеца тогава е принуденъ да дава тарифа »Аинъ« и парите не се взиматъ, които търговица бѣше обявилъ, че ще плати; то чиновникътъ става причина да изгуби хазната.

Предсѣдателъ: Понеже отъ комиссията се внесе една поправка, моля г-на докладчика да я прочете.

Докладчикъ: (Чете) още единъ пътъ поправката на комиссията.

М-ръ Каравеловъ: Азъ нѣмамъ нищо противъ тѣзи забѣлѣжки; но азъ желая да се хваща по цѣната, която е искалъ да заплати търговеца.

Савва Ивановъ: Търговеца ако е искалъ да плаща за 100 пола, чиновника пъкъ е искалъ за 150 пола, то ако се продаде на търгъ за 120 пола, то 30 тѣхъ отъ гдѣ ще ги търси?

М-ръ Каравеловъ: Ако се продаде за 50 пола, тогава митницата да доплати до 100 пола.

Симидовъ: Азъ пакъ казвамъ да се приеме за всичките стоки, а не само за машини, защото митарственин управлятелъ може да прави такива работи за инатъ; за това трѣба да бѫди за всичките стоки.

Докладчикъ: Азъ мисля, че това е работа на Н. Събрание да приема едно предложение или друго. Комиссията обаче не е била на мнѣние да наложи една такава отговорностъ на оцѣнителя. Може да се вземе нѣщо отъ стока, слѣдователно хазната нѣма какво да губи. Ако единъ търговецъ донесе 8 бали стока, за цѣните на които не може да се спогоди съ оцѣнителя, като той иска да се хванатъ стоките на по доля цѣна, а оцѣнителя не склонява, тогава митницата взема единъ балъ отъ стоката; а съ това хазната нѣма да губи.

М-ръ Каравеловъ: Азъ нѣмамъ нищо противъ поправката на г-на Симирова, само ще кажа, че трѣба да се взематъ цѣните показани отъ търговицъ, а не ония предложени отъ оцѣнителя.

Паничерски: Г-нъ Савва Ивановъ приведе единъ примеръ: ако търговицъ казватъ, че стоките имъ струватъ 100 пола, а оцѣнителя казва 150, то подиръ митницата купува стоките за 150 пола. Обаче ако, като се даде на публиченъ търгъ стоката и се получи за нея само 96 пола, то не достающитъ 4 пола доплаща оцѣнителя. Но останалата разлика отъ 50 пола повече, тѣ гдѣ ще отидатъ? За това мнѣнietо на комиссията е умѣстно и трѣба да се приеме.

М-ръ Каравеловъ: Ако се приеме това, тогава каквато цѣна обявява търговицъ, ще каже оцѣнителятъ: «съгласенъ съмъ». Азъ ви увѣрявамъ, че по тоя начинъ ще имате единъ милионъ дефицитъ. Азъ бихъ желалъ да гарантиратъ търговицъ и ако не се иска отъ митницата да доплаща, тогава ти всѣкога ще предлага на търговицъ твърдъ голѣми цѣни. Предложението на г-на Симирова си има мястото, но ако допустимъ онова, което предлага г-нъ Савва Ивановъ, тогава търговицъ можтъ да показватъ цѣни каквито имъ изнася.

Савва Ивановъ: Въ такъвъ случай митницата може да вика една комиссия.

М-ръ Каравеловъ: Тогава отъ зарань до вечеръ митницата ще се занимава съ комиссията. Азъ ви ка-

захъ, че единъ милионъ франка ще имате по малко, ако приемете предложението на г-на Савва Иванова. Всъкий търговецъ ще иска тогава комиссия да се съставя и ако дойдатъ на митницата изведнажъ 50 души търговци, то всъкий търговецъ ще иска комиссия, която пакъ ще състои отъ търговци, тогава никога не се свършва работата. Ако допустимъ да се съставятъ комисии, то знайте че всички ще повърятъ пакъ на търговци комисари да оцѣняватъ.

Баларевъ: Въпросът е твърдъ ясенъ. Когато стане стълкновение между управителя на митницата и притежателя на стоката, то управителя може да каже по висока цѣна, а търговецъ ще каже толкова ми струва, за това вземи или 8% или вземи митото въ натура. Ако стоката струва повече, то търговецъ не ще даде митото въ натура.

М-ръ Каравеловъ: Завчера се говори за покровителството на туземната промишленност. Ние не можемъ да увеличаваме гюмрюкътъ. Но Българското Събрание иска да добива още два пъти повече. Ние тръба да допушчаме да се оцѣнява колкото може по скъпо, защото търговците не плащатъ отъ свой джебъ, а народътъ плаща. А тук се прави такова предложение, съ което караем митниците да сѫ користни за търговците. Тогава какво ще излѣзе?

Симидовъ: Тук се говори за чл. 46 ако се приеме както каза г-нъ предговоривши, тогава митницата ще стане да оцѣнява както иска, а търговците ще се намѣрятъ въ голѣмо затруднение. Препирните между управителя на митницата и търговците щеставатъ именно за тѣзи стоки, които управителя не познава. Митнийтъ управител ще иска повече, а търговецъ ще дава колкото може. Щомъ управителътъ не приеме, тогава търговецътъ тръба да му даде стоката. Ако се продаде тѣзи стоки на публиченъ търгъ и се получи по малко за нея отъ колкото е оцѣнена, тогава управителътъ ще допълни недостатъка. Това ако не споменемъ въ закона, тогава ще има произволъ отъ страна на митарствените чиновници.

М-ръ Каравеловъ: Търговците нѣма да се боятъ отъ това; тѣ се боятъ отъ контрабанда и отъ различните оцѣнения на разните митници. Но тук се има членъ, че тѣ се гарантиратъ, като се направятъ тарифи и общи оцѣнки. Щомъ обаче допустимъ това, което предлагатъ нѣкои г-да, то вървайте, че ще имаме единъ милионъ франга по малко печала.

Дюкмеджиевъ: Азъ съмъ на мнѣние, че тръба да се приеме предложението на г-на М-ра на Финансите. Разумѣва се всѣкога чиновникъ ще желае ползата на хазната; но когато търговецъ знае, че има едно такова постановление, т. е. че оцѣнената стока като се продаде на публиченъ търгъ, ако не може да допълни изискуемата сума, споредъ оцѣнението на управителя, недостатъка той — управителът — допълнява, то онъ ще добива такава сила, щото всѣкога ще казва, че струва по

малко, за да обори управителя въ неговите оцѣнки. Заради това само по тая цѣна, която предлага търговецъ, а не по оная, която предлага управителя, тръба да се допълнява отъ управителя, ако слѣдъ публичната продажба се продаде за по малко. Истина управителътъ може би да каже 200 фр. че струва една стока, когато тя струва 100 фр., но той казва това въ интересъ на хазната.

Сукнаровъ: Доста много се говори върху това поправление и добавката на комисията. Азъ мисля, че време е вече да се прекрати. За това съставихъ една форма, по която тръба да се приеме това така: (Чете:)

„Но ако на публичните търгъ таквици стоки се продадътъ по долу отъ последната цѣна, която е била обявена отъ търговецъ, то разликата между показаната отъ търговецъ цѣна и взета отъ публичния търгъ сума заплаща чиновника (оцѣнителъ) при Митницата.“

М-ръ Каравеловъ: И тримата отговарятъ: управителътъ, оцѣнителътъ и секретарътъ.

Сукнаровъ: Азъ поправихъ: »отговарятъ служащите«.

Предсѣдателъ: Приема ли И. Събрание поправката отъ г-на Сукнарова? (Приема.)

Недѣлковичъ: Азъ има да кажа върху 24 чл., като желая да знае тръба ли търговецътъ, конто изнася или внася стоки, за които не се взима мито, да прави обявление?

М-ръ Каравеловъ: Непремѣнно тръба, защото той не може да премине отъ друго място, освѣнътъ гдѣто има пунктове.

Недѣлковичъ: Азъ съмъ съгласенъ, че тръба да минаватъ презъ пунктовете, но за стоките, които не плащатъ мито мисля, че тръба да се каже въ чл. 23 че »всички предмети се явяватъ устно и се записватъ въ определена форма.« Съ това ще се избѣгнатъ голѣмите формалности при правянинето обявление.

Андрей Цановъ: Върху сѫщите §§ 24 и 25 има да питамъ: какво ще стане съ онѣзи стоки, които се испращатъ съ пощата, за които нѣма тарифа, затворени сѫ въ ковчегъ и не могатъ да се разглѣдватъ? Тогава може една стока да стои тамъ мѣсецъ дена.

М-ръ Каравеловъ: Не зная за каква тарифа се говори; вѣроятно за фактура. Но не може да се разбира, че търговците дѣйствуватъ безъ фактура. Има едно примѣчание гдѣто се говори за Сърбия; а именно 52 чл. гдѣто се казва, че тръба да се представя фактура, но тя не е задължителна за мѣстните произведения на Романия и Сърбия. Второ гдѣто каза г-нъ Цановъ, че нѣкои стоки се получаватъ по пощата и не се знае какво има вътре, това е съвршено друго нѣщо, за което се говори на друго място.

А. Цановъ: Азъ имамъ напр. единъ приятелъ въ Пловдивъ, който иска да ми подари нѣщо за Рождество Христово; той не иска да напише на ковчежето колко струва, а го праша тѣй. Какъ ще стане съ това нѣщо?

М-ръ Каравеловъ: (Чете забължката на чл. 52.) За това не се иска фактура, напр. за единъ шайкъ отъ Румелия. Фактура се иска на дунавскитъ пристанища и на Варна и ако се не знае какво има вътре, ще се отвори сънджкътъ.

Недълковичъ: Азъ желаи, щото моята забължка да се вземе въ внимание и подиръ думитъ 25 лева да се каже: »отъ всички стоки, за които нѣма да се плаща мито, се обявява устно и се записва въ книгата по установената форма.«

М-ръ Каравеловъ: Малка формалност трѣба да има при такива предмети, които се каратъ като багажъ и въ това отношение нѣма нужда да се забължва въ устава. Тия работи ставатъ съ особни распореждания и въвъжда могатъ да се исправятъ.

Предсѣдателъ: Приама ли Н. Събрание забължката на г-на Недълковича? (Не приема.) Който приема да си дигне рѣжката. (Двама дигатъ.)

Тихчевъ: Азъ има да кажа на г-на Министра на Финансите, какъ глѣдамъ на тѣзи рѣшения на митницата споредъ чл. 47., които се представятъ на окончательно рѣшение на г-на М-ра на Финансите. Въ чл. 47 се казва: (чете)

Въпроса за вземане двойно и тройно мито отъ неправилно обявени стоки, рѣшава се окончачелно отъ самата митница, въ ония случаи, когато суммата на шрафното мито въ митниците отъ 1 и 2 класъ не надминува 100 лева; а въ третокласните и четверокласните митници 25 лева; но ако тая сумма е по-голяма, то рѣшението на означения въпросъ се възлага на Мин. на Финансите по представление на митниците.

Азъ глѣдахъ цѣлото дѣлопроизводство отъ чл. 265 до 269 по сѫщия уставъ, но не зная какво ще стане по нататъкъ, ако нѣкой частно би искалъ да се оплаче на нѣкой сѫдъ.

М-ръ Каравеловъ: Щомъ едно распоряжение състапало на основание на закона, то е възможно да се оплачатъ и всички подданици безъ да получатъ нѣщо. Ако хванемъ напр. да събираме данъците чрезъ сѫда, тогавъ вѣрвамъ, че всички подданици ще отидатъ да се сѫдятъ. За това именно Нар. Събрание има право да предписва законите, а полицията да испълнява рѣшението. Може просто да се покаже уставътъ на оногова, който иска да се сѫди и работата е свършена.

Докладчикъ: Комисияти нѣма никаква друга забължка върху тая глава.

Тихчевъ: По нататъкъ има казано, че когато инострани подданици внасятъ стоки и когато става рѣшение отъ митницата, то тѣ иматъ срокъ 25 дена да се оплачатъ и рѣшението може да се разглѣда изново. Защо не е казано това и за българските подданици? Ако се дава това право само на чуждите подданици, то ще има лоши слѣдствия. Ако допустимъ да издаватъ такива постановления, лица които се интересуватъ, както ще допуснахме на митниците; това ще каже да приспособимъ басията на вълка и ягнето. Тукъ трѣба да

дойде и едно трето лице да слуша и двѣтѣ страни и тогава може да се познае, кой е пострадалъ.

Докладчикъ: Азъ мисля, че забължката на г-на Тихчева и неговото искане не се знае какъ се разбира. Този членъ се отнася повече къмъ членовете отъ 235 до 269, гдѣто се казва: кога и какъ ще ставатъ разискванията. Въ тѣзи членове теже се казва какъ става дѣлопроизводството, когато нѣкой не е благодаренъ отъ рѣшението; а този членъ се ограничава въ това, че митниците отъ 1 и 2 класъ могатъ да рѣшаватъ до 100 лева, а 3 и 4-и класъ до 25; но ако суммата е по-голяма тогава рѣшението се възлага на Мин. на Финансите. За това бължката на г-на Тихчева се отнася къмъ членовете 235—269.

Тихчевъ: Наистина тамъ се отнася, но води си началото отъ тука. Каза се, че митниците ще издаватъ рѣшения; за това желателно би било да се притури: »който не се удовлетворява, може да се обрне на съдилището да му разглѣда работата«.

Предсѣдателъ: Ако нѣма още нѣкой да говори, давамъ на гласоподаване, който не приема раздѣлъ I отъ III глава, заедно съ забължките на комис. да си дигне рѣжката. (Никой не дигна.) Давамъ распусъ на 5 минути.

(Послѣ распусъ.)

Докладчикъ: (Чете.)

ГЛАВА II.

Особни правила за внасяние на инострани стоки.

Чл. 52. Понеже размѣра на обложението съ мито на инострани стоки зависи отъ това: къмъ произведението на коя страна именно принадлежатъ тия стоки, то при преглѣжданието имъ обявителя на стоките е длѣжонъ да представлява първообразни фактури за стоките съ забължката въ тѣхъ:

1) качествата и цѣнните на стоките, знаковете (марки) и номерата на колетите и тежчината имъ бруто и нето;

2) имената на продавачите или отправителите на стоката, и мястата отъ гдѣто е купена стоката (страната на града фабриката или склада на стоките).

Забължка. Представянието на фактури не е задължително за дните стоки, за които не се взема мито, както и за нѣкои мѣстни произведения на Ромжния и Сърбия като напр.: добитъкъ, жита, вино тютюнъ (послѣдните исклучително изъ Сърбия).

Съставянието списъкъ на тия произведения се възлага на Министра на Финансите; при това отъ послѣ списъка може да се измѣнява по неговото усмотрѣніе.

Чл. 53. Ако представените отъ обявителя фактури се докажатъ, че сѫ лъжливи и цѣнните на стоките сѫ изложени въ тѣхъ съвършенно долни, то въ такъвъ случаѣ стоките се оценяватъ съгласно съ чл. 62.

Чл. 54. Търговците записватъ въ обявленията свѣдѣнія за происходението на стоките.

Чл. 55. Реда по който агенствата на дунавското параходно общество предаватъ въ ведѣніе на митниците инострани стоки, които се внасятъ съ параходите на това общество, се опредѣлява отъ слѣдующите по долу правила:

1) агенството е длѣжно да дава на мѣстната митница тарифата на пижтуванията на параходите, като забължва времето на пристиганието и тръгването на параходите, сѫщо и да извѣствява

на време митниците за ония случаи, когато по непредвидени обстоятелства, пристиганието и отхожданието на параходите не съвпада със горѣказаната тарифа;

2) стоварването на стоките трѣба да става въ показаниетѣ отъ митницата пунктове, и при това отъ изгравдането до залѣзванието на сълѣнцето, освенъ въ извѣтиредни случаи, въ които стоварването се позволява и иношно време;

3) сълѣдъ пристиганието на парахода, агенството не забавно предава на митницата тварителница (Ladungsliste,) (манифестъ) за всичките донесени стоки, като забѣлѣжи въ нея наимѣнованието на парахода, времето на пристиганието му и направлението на пътуването му, както и качествата, тежчината на стоките и номерата на колетите.

Преди представянието на казания документъ, митницата има право да дозволи стоварването на стоките само върху именовете и то въ исключителни случаи, когато стоварянietо не търпи отлагане;

4) единъ отъ чиновниците на агенството предава стоките на митарствения магазинеръ по горѣ забѣлѣзаната тварителница (манифестъ), подъ общата подписка на предавача и приемача. За повечето или по малкото стока отъ колкото е забѣлѣжена въ тварителницата също и за приеманието на повредените колети се съставлява актъ съ подписа на митарствения управител и магазинеръ, както и на агенцията който ги предава. Повредените колети безъ забава се отварятъ и се съставлява подробенъ списъкъ на стоките които се намѣрватъ въ тѣхъ, съ забѣлѣжване на качествата и количествата имъ;

5) послѣ предаванието на стоките, агенството е длѣжно да извѣти притежателите имъ за пристигването на адресованите имъ стоки и да взема мѣрици, щото обявленията да се подаватъ на време, понеже въ случай, че излѣзватъ стоки, които нѣматъ притежател и се продадатъ съ публично наѣдаване, а също и ако се случи нѣкоя повреда на стоките отъ окажирането на обявленето, митницата не е отговорна предъ агенството за затубите причинени на притежателите имъ;

6) стоваренитѣ стоки, за които още не се е заплатило мито, по исканието на агенството можатъ да му се върнатъ за изнасянието на ново, на основание на особните правила изложени въ чл. 91—97. Подобни стоки, сълѣдъ като агенцията испълни всички формалности въ митницата, оставатъ или въ послѣдната до пристигването на парахода, въ който ще се натоварятъ за изнасяние, или се държатъ въ стая заключена съ два ключа, които се пазятъ единъ въ агенцията другия въ митницата;

7) агенството нѣма право да дава частно никому донесените стоки, безъ знанието на митницата, също и митницата не предава стоките на притежателите имъ, преди да приеме отъ агенството удостовѣрение, че всичкото което се пада да му заплати притежателя на стоките въ заплатено;

8) стоварването на стоките става за сметка на агенството, което още е длѣжно, доколѣ ги предаде на митницата, да пази стоките отъ повреда и отъ влиянието на лошето време, ако тѣ не съз принесени въ специално митарствените складове;

9) за стоките, които се пренасятъ отъ едно бѫлгарско пристанище въ друго, агенството е длѣжно да съставлява тварителница (манифестъ) отдельно отъ ония, за внасянетѣ изъ чужди страни стоки, споредъ установените за тоя предметъ правила (чл. 132. п. 4);

10) ако се издири, че донесените съ парахода стоки съз предадени въ нѣкоя страна, безъ знанието на митницата, агенството е длѣжно, по исканието на митницата, да я удостовѣри чрезъ книгите си, на кого именно и какви стоки съз дадени (отпустнати). При това за всѣка загуба на хазната, произлѣзла отъ небрежността и отъ произвола на агенството, то е отговорно съгласно съ постановленията на закона (чл. 229).

Чл. 56. По горѣ изложените правила съз задължителни и за шкиперите отъ всякакъвъ видъ параходи и кораби, които не предадилѣжатъ на параходните общества.

Чл. 57. Когато колетите излѣзватъ повече отъ показаниетѣ въ товарния листъ, агенството на параходите и шкиперътъ съз длѣжни да платятъ итрафъ по 10 лева за всѣкий колетъ.

Чл. 58. Когато колетите излѣзватъ по малко отъ показаниетѣ въ товарния листъ, агенството или шкиперътъ съз длѣжни въ течение на единъ мѣсецъ отъ деня на пристигването на кораба, да представятъ доказателство, че излѣзнатъ по малко колети съз стоварени и предадени на една отъ митниците на Княжество; въ противенъ случай, тѣ съз задължени да платятъ мито за не излѣзнатъ на лице стоки, съгласно съ цѣната и качеството на стоките показани въ товарния листъ.

Чл. 59. Ако цѣната на излѣзнатъ по малко отъ колкото съз показани въ товарния листъ стоки е не известна, то такава се опредѣлява отъ митницата по най горното качество на стоката, която може да се заключава въ не представените колети; при това тя не може да бѫде по долната отъ двойния фрахъ за тѣзи колети.

Чл. 60. За поменхтото въ чл. 58 доказателство се съставлява копие отъ съставения въ тая митница актъ, въ която се е предадът колета, който липсува по товарниятъ листъ. За представянието му въ опредѣления срокъ, шкиперътъ или агенството, съз задължени да дадѫтъ на митницата расписка въ течение на 48 часа отъ пристигването на кораба или парахода.

Чл. 61. Шкиперътъ на параходите и корабите, които не предадилѣжатъ на общества и пѣматъ постоянни управители, длѣжни съз иреди отхожданието си отъ митницата да представятъ париченъ залогъ, равенъ съ суммата на митото, което може да се иска отъ тѣхъ на основание на членове 58 и 59.

Чл. 62. Ако първообразната търговска фактура за вносни стоки не е представена и тѣ предадилѣжатъ на ония стоки, размѣрътъ на обложението на които зависи отъ мѣстото на происходението имъ и митницата нѣма предъ видъ други не подозирателни данни отъ гдѣ тѣ идѫтъ, то митото отъ такава стока се взима по тарифата на онай държава, въ която (тарифа) тая стока е обложена съ най голѣмо мито въ сравнение съ другите тарифи.

Чл. 63. Всичките вносими отъ вънѣ границата стоки трѣба да се стоварятъ въ митарствените магазии съ исклучение: а) на стоки съ голѣмъ обемъ и тежки, за които се позволява да се стоварятъ въ митарствените дворове и пристанища; б) соль, риба, вино, растителни масла въ бѣчви и вѣбоще всичките вносими безъ обврѣска предмети, които могатъ да се стоварватъ въ магазините на параходните общества и въ частни търговски хамбари подъ общи ключове и печати на митницата, агенствата или притежателя на стоката; в) спиртове, газъ и други легкозапалителни вещества, за които въ всякакъвъ случай се запрѣтива да се пазятъ въ правителствените или въ настите отъ него помѣщенія. Въ ония митници, гдѣто още магазинъ не съз, устроени, а също и въ случай когато нѣма място въ магазинъ, редѣтъ за пазението на не преглѣдатъ стоки се установлява отъ Министъра на Финансите, отдельно за всѣка митница, по представление на управителя на митницата и по съображеніе съ мѣстните условия.

Чл. 64. Ако при преглѣдните на вносните стоки се намѣрятъ стоки повредени и не годни за употребление, или вредителни и това се признае отъ самиятъ обявитель, то такива стоки безъ да имъ се взима мито се истрѣбватъ по сношение съ мѣстната полиция. Ако обаче притежателя на стоките заяви препирни за доброто състояние и невредителността на подобни стоки, то дѣлъто по тоя предметъ се представя на Министъра на Финансите, за да се предаде на разсмотрѣніе въ медицински съвѣтъ, при Министерството на Вътрѣшните дѣла.

Чл. 65. За стоките, които се стоварят във частни магазини и хамбари, обявленето тръба да се подаде във течение на тридневен срок отъ дена на пристигването имъ. Въ случаи на неиспълнението на това правило означениетъ стоки тръба да се преместватъ за сметка на притежателя имъ отъ частните складове във пунктовите, които се намиратъ във неподредственото въздѣние на митниците; но ако тѣ принадлежатъ на легко заплателните стоки, то при това се стоварватъ на място особено за тѣхъ опредѣлявани отъ градските съвети, далечъ отъ жилищата; за упазване на този искъденъ видъ стоки отъ влияние на лошо време, митниците не отговарятъ.

Чл. 66. Сложената въ магазините на митниците, както и въ частните помѣщения стока, като се проглѣда, позволява се на притежателите ѝ да я взематъ всичката на веднажъ или на части като заплащатъ мита за онова количество, което пожелаятъ да взематъ.

Чл. 67. Митниците не отговарятъ за открадванието отъ частните хамбари сложената въ тѣхъ стока, и надлежашето ѝ мита се взима отъ притежателите и тутакси следъ откриванието на кражбата.

Чл. 68. Ако се открадне отъ частните хамбари стока, още не проглѣдана, то митото и се взима по най голѣмия размѣръ, споредъ показания въ чл. 62 способъ и по най горното качество на стоката, какъто е показано въ чл. 59.

Чл. 69. Отъ вносните стоки, сложени въ митарствените магазини дворове и други места, които се намиратъ подъ неподредственото въздѣние на митарствените учреждения, подиръ истечението на 8 денонция отъ дена на стоварянието имъ, въ което време стоението на тѣзи стоки се остава безплатно, взима се въ полза на кассата особенъ сборъ подъ наименование складочень (магазинажъ), въ следующия размѣръ.

Въ течението на първите 8 дена следъ свързванието на привилегированите срокъ.

Отъ всякакъвъ видъ колети на тѣгло по малко:

"	"	"	отъ 2 кантаря 10 пари въ день.
"	"	"	2 до 4 кантаря 20 пари въ день
"	"	"	4 " 6 " 30 "
"	"	"	6 " 8 " 40 "
"	"	"	8 " 10 " 50 "
"	"	"	по горѣ 10 " 60 "

Този сборъ за вторите 8 дена се взима въ двоенъ размѣръ срѣди горѣ означениетъ и за всичкото останало време т. е. подиръ изминуванието на 24 дни отъ дена на стоварянието до истечението на годишния срокъ, установенъ за плащане мита на стоките, въ троенъ размѣръ.

Магазинажътъ на стоки, докарани безъ да сѫ обвръзани на пакети или пакувани, взима се на сѫщите основания, съобразно съ тѣхното чисто тѣгло.

Забѣлѣжка I. Параходните общества се освобождаватъ отъ плащане магазинажъ, за следующите стоки:

а) задържаваниетъ въ митницата по случай наложението на тѣхъ секвестро, отъ надлежната власт и по установения порядътъ;

б) задържаваниетъ по причина на авария (повреждане);

в) стоки за принадлежността на които е иззявлена препирня;

г) стоки уложени по погрѣшка не подъ надлежашите адреси и

д) стоки задържани по обстоятелства независящи отъ волята на обществата.

Ако стоките поименованы въ параграфите г) и д) по измѣнение на обстоятелствата не се изнасятъ пакъ назадъ, а се платили митото имъ на мястото гдѣто сѫ внесени, то магазинажътъ имъ се взима на общите основания.

Забѣлѣжка II. Стоки докарани по морските пристанища, които по заявленето на притежателя имъ, подлежатъ или назадъ

пакъ да се изнесатъ, или да се проводятъ въ други митници (които се стоварятъ въ митарствените помѣщения, само за по добрия надъ тѣхъ надворъ отъ страна на митницата) освобождаватъ се отъ плащане магазинажъ, въ този случаи, ако тѣ не останатъ по дълго отъ единъ мѣсецъ.

Като се свърши този срокъ, ако стоките не сѫ изнесени изъ порта, магазинажътъ имъ се взима на общите основания.

Чл. 70. Магазинажътъ на стоките се взима при плащанието на мита.

Чл. 71. Отъ числото на вносните стоки, следующи стоки при отпушчанието имъ изъ митниците, сѫ подложени на наложението на тѣхъ митарственъ пломбъ въ удостовѣрение на това, че тѣ сѫ пренесени въ страната по законъ начинъ:

1) часовници за въ пазуха и

2) издѣлия отъ драгоценни метали и драгоценни камъни.

Забѣлѣжка. Материяли за опломбированието и оклейването на стоките, съ исключение на връвъта, която се приготвя за сметка на хазната за всички митници еднакво се доставятъ, или отъ самите притежатели на стоките, или се поръчватъ отъ митниците, като платятъ притежателя на стоката разноските за поръчката, по утвърдената отъ Министра на Финансите такса. (Това правило се относя и къмъ чл. 120 за стоките които минуватъ транзитъ, а тъй сѫщо и къмъ чл. 100 и 161).

Чл. 72. За вносните отъ странство тютюнъ и тютюневи издѣлия се плаща освѣнъ мита, и акцизътъ сборъ въ размѣръ на 1 левъ за оката отъ дѣйствителното тегло и тютюневите издѣлия се облѣпватъ съ установените бандероли за най горниятъ сортъ. Казаниятъ акцизътъ сборъ се взима сѫщо и за вносимите папири въ опредѣляемите размѣри по този предметъ отъ особенъ уставъ.

Чл. 73. Съ колетите на стоките, които пазятъ въ магазините и другите помѣщения, ѩо се намиратъ подъ въздѣнието на митниците, за които въ растояние на една година не се е подало обявление, постъпва се го изложените правила въ по-долниятъ членове.

Чл. 74. Като се измише годишния срокъ отъ дена на влаганието стоки въ магазината, митницата публикува за продажбата на тия стоки съ наддаване чрезъ обявления, които се съобщаватъ отъ мястото полицейска власт и се залѣпватъ на вратата на митницата и на другите правителствени учреждения въ града.

Чл. 75. Слѣдъ истичанието на единъ мѣсецъ отъ дена на публикуването, митницата поканва единъ депутатинъ отъ търговски съдъ и агентина на консулството на онай държава, на която е подданикъ притежателя на стоката, и наедно съ тия лица отваря подлежашите за продаване колети, съставлява описъ на стоките, които се намиратъ въ тѣхъ и опредѣлятъ дена и часа на самата продажба, като публикува втори път чрезъ полицията и съ окачени обявления. Ако въ мястото, гдѣто се намира митницата, нѣма търговско сѫдилище, то депутатина се поканва отъ градския съветъ, а ако притежателятъ на стоката е не извѣстенъ, то се поканва агентина отъ консулството на онай държава, подъ знамето на която е внесена подлежашата за продаване стока. Ако въ мястото гдѣто се намѣрва митницата нѣма консулство, то се извѣстява на консулството въ най близкия градъ.

Чл. 76. Продажбата на стоките прави митницата въ присъствие на сѫщите лица, които се поменаха въ предидущия членъ или въ присъствието само на единъ депутатинъ отъ търговски съдъ или отъ градския съветъ, въ случаи че агентина отъ консулството не дойде на опредѣленето за продажба време.

Чл. 77. Водението на продажбата се възлага на единъ отъ митарствените чиновници по назначение на управителя. Като се свърши наддаванието, второ наддаване се не допуска и стоките се предаватъ на онова лице, което при наддаванието е предложило най голѣмата за тѣхъ цѣна, слѣдъ като се обяви три пъти

тая цѣна на присѫтствующитѣ. Плащанието на стокитѣ става въ брой.

Чл. 78. За съдѣствията на продажбата се съставлява протоколъ съ общата подписка на производителя и на присѫтствовавшитѣ при продажбата депутати отъ консулството и търговския съдъ, или отъ градския съдътъ, съ изложение на вървежа на търга и показване на имѣната, фамилии и званията на куповачите.

Чл. 79. Отъ събраната за стокитѣ сумма, като се извадятъ станалитѣ при продажбата и публикацията разноски, наплаща се най напредъ слѣдуемото за стокитѣ мито, послѣ разноските за доставяните имъ, като: фрахтъ, сигурита и т. н., и на конецъ слѣдуемия за стокитѣ магазинажъ.

Размѣра на митото, за стокитѣ обложени ad valorem (по стойността), се опредѣля отъ размѣра на събраната отъ продажбата сумма, като се извадятъ разноските отъ нея.

Чл. 80. Остатъка отъ събраната сумма се предава подъ квитанция на консулството на поддъжкащата държава, т. е. на оная на която е подданикътъ адресователя на стоката, или въ случай, че това лице е неизвестно, на оная държава подъ знамето на която сѫ били внесени стокитѣ.

Чл. 81. Ако продаващата за не обявлено стока въ течението на една година е принадлежала на подданикъ, отъ Българското Княжество, или при неизвестността на едния притежателъ е била донесена отъ български подданикъ, то агентитетъ на иностранините консулства не се поканватъ да взематъ участие въ продажбата и съ наддаване. Паричния остатокъ, помѣнжътъ въ предидущия членъ, се дава на онова лице, което представи не оспорими доказателства, че продадените стоки му принадлежатъ.

Ако митницата нѣма предъ видъ такова лице, то паритетъ се назъпя въ ковчежничеството въ депозитъ въ течението на една година, а като се измине този срокъ запицватъ се като случаенъ приходъ на казната.

Чл. 82. Когато притежателитѣ на такива стоки, които скоро се развалиятъ, не се явятъ да подадътъ обявление, стокитѣ се продаватъ съ публично наддаване, споредъ остановеный редъ, безъ да се чака истичанието на годишния срокъ отъ дена на внасянието имъ, и когато е нуждно, съ съгласието на иностранините консулства; а въ всѣкий случай съ повикване на куповачите чрезъ полицията и чрезъ обявления.

Забѣлѣжка на Гл. II. Правилата за дочакване на корабитѣ, които пристигатъ въ митниците, показвани въ членове 23, 24, 26 и 27 на привременната инструкция за управителитѣ и чиновници на митарственитѣ учреждения, утвърдена на 1-й Марта 1879 год., отнасятъ се само за онния кораби, които сѫ предназначени исклучително за пренасяне на стоки. Ако обаче подобните кораби се спрѣтъ при митниците само за кратко време, то изложеното въ чл. 23 на инструкцията правило, за запечатване на стжалбната дупка на кораба (*écoutille*) или за поставяне въ него стражаря, пази се само въ такъвъ случай, кога корабитѣ останатъ да приношуватъ въ пристанището.

Върху тая глава, комисията не е направила никаква забѣлѣжка.

М-ръ Каравеловъ: Ми се чини, че е станала грѣшка при преписванието, именно въ чл. 75 гдѣто се споменуватъ търговски сѫдове. Тъзъ дума трѣба да се исхвърли, защото такива сѫдове нѣма, а просто да се тури »градски съдътъ.« »Окрайни сѫдилища« не може да се каже защото може да ги нѣма въ всичкитѣ градове. Послѣ има още една тоже малка погрѣшка за паритетъ, гдѣто трѣба да се тури »левѣ и стотинки.« Послѣ статията за бандролитѣ може да се исхвърли, защото въ

миналото Събрание приехме специаленъ законъ за бандролитѣ, и това сѫ такива стоки, за които Мин. на Финансите може да увеличи тарифата. Може напр., да рѣшимъ съвсѣмъ да не пушчаме рѣзанъ тютюнъ; за това трѣба да се исхвърли съвсѣмъ 72 чл. и вмѣсто него ще има специаленъ законъ за тютюнъ.

Недѣлковичъ: Като се хортува за тютюнъ, азъ съмъ съгласенъ да се наложи на него по голѣмъ данъкъ. Но колкото за сировия тютюнъ напр., който излиза изъ Тракия и Македония, то държавата е нужда отъ него, за това трѣба да се допушта съ по малко мито или безъ мито.

М-ръ Каравеловъ: Въ закона за тютюна е казано, че сировия тютюнъ трѣба да плаща единъ франкъ мито. Това трѣба да си остане, защото то е нашъ приходъ.

Недѣлковичъ: Върху чл. 69, относително за кантаритѣ, има да напомни, че ние не знаемъ, да ли се разбиратъ Турски или Нѣмски кантери. Турския кантаръ има 44 а Нѣмския 39 очи; за това по добре би било да се опредѣли вмѣсто въ кантери въ килограми, защото тога ще бѫде по ясно.

М-ръ Каравеловъ: Тукъ се разумѣватъ турски кантери; но вѣроятно се, че скоро ще се внесе законъ за мѣркитѣ и теглилкитѣ, а до гдѣто не се внесе, ще се остави така.

Предсѣдателъ: Ако нѣма нѣкой да говори ще дамъ на гласоподаване.

Ил. Цановъ: 79 чл. ми се види малко не ясенъ.
(Чете:)

„Отъ събраната за стокитѣ сумма, като се извадятъ станалитѣ при продажбата и публикацията разноски, наплаща се най напредъ слѣдуемото за стокитѣ мито, послѣ разноските за доставяните имъ, като: фрахтъ, сигурита и т. н. и на конецъ слѣдуемия за стокитѣ магазинажъ.“

Върху този членъ може би ще подигнатъ агенциитѣ шумъ.

М-ръ Каравеловъ: Колкото за агенциитѣ, тѣ постоянно правятъ гюрутия и се препиратъ: да ли митниците или тѣ да получатъ паритетъ си по напредъ; но по моето мнѣние, правителството трѣба да има преимущество предъ агенциитѣ. И още нѣщо. Тука въ 52 чл. думата »Сърбия« трѣба да се исхвърли, понеже добитъкъ, жита, вино и тютюнъ могатъ да дохождатъ и отъ Ромжния, Сърбия и други държави. За тия произведения не се изискватъ фактури, защото всички сме въ такова положение, въ каквото не може да има фактури. За това 75 чл. трѣба да се редактира съвръшенно иначѣ.

Грѣчаровъ: Тъй като г-нъ Мин. на Финансите каза за търговски сѫдове, то 75 чл. трѣба ба добисълѣдующий видъ: вмѣсто »депутатинъ отъ търговски сѫдъ« да се каже »депутатинъ отъ градски съдътъ«; и думитѣ: ако въ мѣстото гдѣто се намира митницата, нѣма търговско сѫдилица, то депутатина се показва отъ градския съдътъ да се исхвърлятъ.

Мръ Каравеловъ: Съгласен съмъ.

Предсъдателъ: Има ли още някой да говори? (Нѣма.) Който не приема четената глава заедно съ отъглюванието отъ гн на Министра на Финансите 72 чл. и поправките, които станаха, да си дигне рѣката. (Никой не дигна.)

Докладчикъ: (Чете.)

ГЛАВА III.

Особни правила за изнасяние стоки отъ външната границата.

Чл. 83. Относително до патоварванието износни стоки въ корабите, пазятъ се правилата изложени по горѣ въ н. 2 на 55 чл. за вносните стоки.

Чл. 84. Износните стоки, преди да се патоварятъ, трѣба да се преглѣдатъ, а заплащанието на митото може да се отлага до свързванието на патоварванието, подъ одговорността на митниците за правилното постъпване на митото.

Чл. 85. Преглѣданието може да става на мястото на патоварванието; за стоките обаче, които се принасятъ въ мѣтарсвенниятъ магазин по желанието на притежателя имъ, постъпва се споредъ правилата изложени по горѣ, въ чл. 69, 70 и 73. за магазинажа и годинния срокъ на подаванието обявления като за вносни стоки.

Чл. 86. Инициеритъ на корабите и агенствата на параходните общества, преди заминуванието на корабите отъ митницата, дължни сѫ да се увѣдирятъ, че за всичкиятъ патоварени на тѣхъ стоки се е заплатило мито, и да искатъ за това отъ притежателите на стоките, да представятъ Митарствени квитации за стоките. Колетите патоварени тайно, безъ знанието на митницата, трѣба да се стоварватъ и пращатъ въ инициеритъ, безъ да се чака ти да ги по-търси.

Чл. 87. За пренасяне на стоки, за които не е заплатено мито и за последованата отъ това загуба на казната, отговарятъ инициеритъ и агенствата на основание постановленията на закона, съ лидарно съ притежателите на стоките (чл. 201).

Чл. 88. Ако притежателя на предизначената за изнасяние отъ външната границата мястота стока, на която митото за изнасяние е платено, по измѣнение на обстоятелствата пожелае да остави тая стока въ скъщото място, дава му се право да вземе налагъдъ рѣченото мито, съ условие да подаде прошение за този предметъ на митницата не по късно отъ третия денъ следъ заплащанието на митото; по магазинажа, които е постъпилъ въ казната отъ такъвъ видъ стока, въ никакъвъ случай не се връща.

Чл. 89. За удовлетворение просбата на притежателите на стоката, да имъ се връне платеното за изнасяние мито, на основание на предидуция членъ, отваря се особенъ кредитъ въ неподържанието распореждане на митницата. Връщанието на митото не става преди съставянето актъ отъ страна на митницата и депутатина (члена) на градския съветъ, за това че стоките действително не сѫ изнесени. Въ този актъ се помѣстватъ всичкиятъ свѣдѣнія, които се напиратъ въ обявленето на стоките. Рѣчниятъ актъ наедно съ износилието на притежателя на стоките и съ квитациите на заплащанието на подъзиращите за връщане мито, се прилага при обявленето, за да се пази въ дѣлата на митницата.

Чл. 90. Въ случай, когато износната стока, за която се е заплатило мито, не се изнесе отъ външната границата въ течението на 6 мѣсеца отъ дена на заплащанието на митото, то дадената отъ митницата квитация за връщане на митото губи своята сила и притежателя на подобна стока при изнасянието ѝ дължешъ съ да подаде втори пътъ обявление и да заплати слѣдусомото за стоката мито, споредъ общите основания.

Нѣма никаква забѣлѣжка.

Предсъдателъ: Иска ли някой да говори? (Не.) Който не приема III глава както си стои въ проекта да си дигне рѣката. (Никой не дигна.)

Докладчикъ (чете):

ГЛАВА IV.

Особни правила за изнасяние на ново на иностранинъ и внасяние на мястните стоки.

Чл. 91. Дозволенитѣ за внасяние стоки, могатъ по желанието на притежателите имъ да се изнесатъ на ново отъ митниците въ течението на единогодишнъ срокъ отъ дена на внасянието имъ бѣзъ да имъ се взема мито. Запрѣтенитѣ обаче за изнасяние стоки, както по тарифата, тѣй сѫщо и по особните распореждания на Министра на Финансите трѣба да се изнасятъ на ново въ течението на единъ мѣсецъ.

Чл. 92. Слѣдъ изминуващите на означенитѣ въ предидуция членъ срокове, запрѣтенитѣ стоки се конфискуватъ въ полза на казата, а дозволенитѣ за внасяние поддъжжатъ подъ дѣйствието на общите правила, изложени въ чл. 74—81.

Взетите пари отъ проданъта на запрѣтенитѣ по тоя членъ стоки, записватъ се като случайни доходи на казната.

Чл. 93. Вносните стоки за които вече се е заплатило мито, не е позволено да се изнесатъ на ново съ връщане на това мито, но колониалните стоки и всякакви други, които не сѫ про изведения на България и сѫ заплатили мито, когато се изнасятъ отъ външната границата, освобождаватъ се отъ плащане мито за изнасяне, както това е наредено по горѣ въ чл. 3.

За стоките, които не могатъ да се отнесатъ къмъ тая последната категория, ще се състави отъ послѣдънъ извлечение.

Чл. 94. Дозволява се изнасянието на ново не само на ония стоки, които не сѫ още преглѣдани, но и на ония, които сѫ се вече преглѣдали по желанието на притежателя имъ, бѣзъ да се е заплатило митото имъ, а послѣ това сѫ обявени за изнасяние на ново.

Чл. 95. Обявлената, за изнасяние на ново на стоки пристигнали отъ чужбина, трѣба да се подаватъ отъ притежателите имъ, а за отъдѣлното или неизвѣстността имъ, отъ инициеритъ и отъ агенствата на параходните общества, които сѫ донесли стоки. За написване обявления се употребяватъ бланки, по установената форма за вносните стоки, за които обявителя саморучно начиства на горнитъ край на бланките „за изнасяние на ново“.

Чл. 96. Когато стоки, вече преглѣдани, се обявяватъ за изнасяние на ново и при преглѣданието имъ сѫ се явили несходства, които влекатъ съ себе си или уголѣмяванието на играѧ и на митото за внасяние, или конфискацията, то изнасянието имъ на ново не се позволява другояче, освѣти съ условие на плащане установления отъ членовете на настоящия уставъ птрафъ, и съдѣдъ извѣрванието на конфискацията.

Чл. 97. Когато стоките се изнасятъ на ново, не се прави по-добро преглѣдане, ако за това пѣма особни причини, но ако сѫществува основателно подозрѣніе, че въ пазара се преглѣдатъ подробно на ново въ митницата въ присъствието на обявителя, и тѣхното изнасяние на ново се дозволява само подъ опредѣленото въ предидуция членъ условие.

Чл. 98. Всичкиятъ дозволени вносни и износни стоки, които се изнасятъ отъ границата или се изнасятъ отвънъ границата за кратковременни срокове, за спекулация въ изработването имъ и за други особни цѣли, освобождаватъ се отъ плащане мито

на внасяние и изнасяние, като се запазватъ относително тия стоки изложените въ долинтъ членове правила.

Чл. 99. Притежателтъ на стокитъ, които се испращатъ за продане по панаиритъ и другитъ мѣста за продажба (сборове), по двѣтъ страни на границата и съмѣтатъ да върнатъ тия стоки накъкъ назадъ, ако се не продадатъ, дължни сѫ да поменягатъ за това си желание въ обявленията, които подаватъ.

Чл. 100. Митницата, като преглѣда най внимателно подобния видъ стоки, дължна е да постави върху всичкитъ печатитъ си, а за карантинъ животни да състави само подробенъ описъ, и послѣ като вземе въ залогъ сумма равна на надлѣжното вносно или износно мито, да пропустне стоката съгласно съ общитъ основания, като запише рѣчения залогъ въ особната книга на депозититъ и забѣлѣжи въ дадената на притежателя квитанция, чи-слото на поставенитъ върху стокитъ пломби и печати (гл. чл. 71. бѣл.).

Чл. 101. Ако обаче стокитъ сѫ такива, щото запечатването имъ е не възможно, и споредъ мѣнието на митницата съставянието само на единъ описъ не обезпечава достаточно интереситъ на хазната, то отъ всѣка стока се отбиратъ по двѣ пробы; едната отъ тѣхъ се запечатва съ печата на митницата и се предава на притежателя имъ, а другата подъ печата на отправителя (товарача) се нази въ митницата за изнасяние.

Чл. 102. Ако стокитъ се върнатъ назадъ преди изминуванието на тримѣсечния срокъ отъ дена на влаганието на залога, то слѣдъ предявяванието на квитанциитъ имъ, и като се сравнятъ възвръщанитъ стоки съ обявленето и съ показанитъ въ предидущия членъ описъ и проби, митницата обрѣща отъ пазения залогъ въ мито само онова количество, което по смѣтка трѣба да се вземе отъ лиссалитъ по обявленето стоки, а остатъка дава на притежателя имъ въ брой, и като снеме печатитъ, които се поставила върху колетитъ, пронуща ги на общитъ основания.

Чл. 103. Ако обаче притежателя на стокитъ пожелае да ги върне не презъ онай митница, въ която е внесълъ залогъ, то въ дадената му квитанция трѣба да се помене това, като се наименува митницата, гдѣтъ той има намѣрение да испрати стокитъ си, кога ги връща. Въ той случай съставенъ при изнасянието на стокитъ описъ и пробата на стокитъ се провараждатъ отъ митницата на изнасяние — въ митницата на внасяне.

Суммата, която трѣба да се върне на притежателя на стокитъ, не му се дава, преди да представи удостовѣрение отъ митницата на внасяние, какви сѫ именно били стокитъ и въ какво именно количество сѫ били върнати накъкъ назадъ.

Забѣлѣжка. За избѣгване на недоразумѣниета, кога се зачисляватъ залозитъ въ мито, то такова то зачисление въ по-требни случаи не трѣба да става преди предварителното споразумѣване, слѣдъ изминуванието на установения тримѣсеченъ срокъ на митницата, въ която се пази залога, съ описъ презъ която притежателя на стокитъ е ималъ намѣрение да ги върне.

Чл. 104. Ако между внасянитъ отъ границата стоки, на основание на предидущитъ членове 99—103, се намѣрятъ стоки накъкъ по забѣлѣзани въ описа и въ представенитъ отъ притежателя квитанции, то за подобни стоки трѣба да се подаватъ обявления съгласно съ общитъ основания; ако при това тия стоки сѫ показани отъ притежателя имъ съ измама, като стоки изнесени отъ мѣстото и не подложени на мито, то отъ тѣхъ се взема двойно мито.

Чл. 105. Установеното по горѣ въ членъ 99 правило се приспособява сѫщо и върху неизработенитѣ мѣстни произведения, които се изнасятъ отъ външъ границата за изработка и отъ послѣ накъкъ се внасятъ въ Княжеството. Слѣдъ като се направи установленото преглѣждане на тия стоки, слѣдуемото отъ тѣхъ мито за изнасяние се обезпечава съ показания въ чл. 100 залогъ.

Чл. 106. Срокъ, за внасяние накъкъ назадъ отъ границата на изработка тамо сурвии произведения, полага се въ мѣсецъ.

Чл. 107. При внасянието на ново изработенитѣ въ чужбина произведения, подава се за тѣхъ повторно обявление, по общата форма, установена за вноснитѣ стоки, съ прилагане на квитанциитѣ за внасяние залогъ. Слѣдъ като стане преглѣждането на това обявление, пристигналата стока се оцѣнива на основание на тарифата, цѣнорасписа или пазарнитѣ цѣни; отъ оцѣночната сума се изважда стойността на стоката, въ какъвъ видъ се е изнесла отъ външъ границата (определѣвана на сѫщитѣ основания), и послѣ се приема митото отъ прибавената цѣна на стокитъ.

Чл. 108. Пограничнитѣ жители се освобождаватъ отъ плащане мито за житото, което се внася и изнася отъ Княжеството за смилание, съ това условие, че смѣтното отъ това жито брашино, ще да се върне наистина въ течението на 20 дневенъ срокъ и че въ случай на продажба или размѣняване, надлѣжното вносно и износно мито ще да се обезпечи съ залогъ.

Чл. 109. Притежателитѣ на стада, домашенъ добитъкъ, които провараждатъ отъ външъ границата за прехрана (паша), се освобождаватъ отъ плащане вносно и износно мито за тия добитъкъ, които той се докарва накъкъ назадъ въ Княжеството въ слѣдующитѣ срокове, отъ дена на искарванието му отъ външъ границата:

а) единитѣ въ течение на 4 и

б) рогатия добитъкъ, жребици, овци и кози, въ течението на 8 мѣсеца.

Чл. 110. При искарванието добитъка отъ външъ границата на прехрана (паша), а сѫщо и при връщанието му въ Княжеството, въ опредѣленитѣ отъ предидущия членъ срокове, пазът се сѫщитѣ правила, установени отъ по горнитѣ 99—103 членове, относително до изнасянитѣ по панаиритѣ стоки.

Чл. 111. За купеня и размѣненя въ чужбина добитъкъ, сѫщо и при илода отъ стадата, които сѫ били на прехрана (паша), заплаща се мито на внасяние споредъ общитъ основания, като запазватъ установения редъ за обявления на вноснитѣ стоки, а за оказавания се по малко отъ означения въ описа се взема износно мито.

При това, ако притежателя на размѣненото животно не представи въ митницата фактъ на размѣнянието му и вѣренъ на сличното добитъка съ съставения при искарванието му отъ външъ границата описъ, взема му се двойно мито.

Чл. 112. Установенитѣ отъ членъ 109—111 правила се простиратъ и за вкарвания отъ чужбина добитъкъ на прехрана (паша) въ Българското Княжество съ тая разлика, че при искарванието му накъкъ отъ външъ границата за ирпилода, купенитѣ и размѣнени животин се взема мито въ опредѣлението за износнитѣ стоки размѣръ, и съ запазване на общитъ по изнасянието редъ, а отъ животнитѣ, за които се е узнало, че сѫ останали въ Княжеството, взема се вносно мито.

Чл. 113. Слѣдъ изминуванието на опредѣленитѣ въ чл. 102—106 и 109 срокове, суммитѣ внесени като залогъ на мито, отъ испращаниитѣ по панаиритѣ стоки и за изработка, а сѫщо и отъ искарванието на прехрана (паша) добитъкъ, зачисляватъ се по принадлѣжността, като вносно или износно мито, въ цѣлата цифра на постъживанието имъ.

Комисията не е направила никаква забѣлѣжка.

Предсѣдателъ: Желае ли нѣкой да направи нѣкая забѣлѣжка върху члената глава? (Не желае.) Който не приема прочечената IV глава, както е въ проекта, да си дигне рѣжата. (Никой не дигна.)

Докладчиъ: (Чете:)

ГЛАВА V.

Особни правила за прекарванитѣ чрезъ транзитъ стоки.

Чл. 114. Който желае да прекара инострани стоки транзитъ презъ Българското Княжество, дължень е да подаде обявление

въ 2. екземпляра по установената за вносните стоки форма, като напишате съ собствената си ръка върху бланка „за прекарване транзитъ“ и яви презъ коя митница стоките ще се изнесат отъ Княжеството. Слѣдъ като се извършат изложениетъ по долу формалности, издава на търговеца транзитен листъ, въ който се поясняват всички свѣдѣния отъ обявленето и поръчителството.

Чл. 115 При преглѣжданието на испращаните стоки транзитъ митницата при внасяние се ограничава съ отварянието на не повече отъ десетата частъ на обявениетъ колети, а ако тѣ сѫ по малко отъ десетъ отвари се само единъ колетъ.

Стоките колкото се може не се разбѣрватъ, за да могатъ пакъ да се намѣстятъ въ мѣстата си.

Чл. 116. Митницата пристъпва къмъ подробното преглѣждане на всичката безъ искключение обявена стока, ако стоките, които се намѣрватъ въ най-напредъ отворените колети, излѣзватъ не правилно обявени по качество и количество.

Чл. 117. За всичко щото излѣзе на явѣ, въ преглѣжданието на транзитните стоки, правятъ се бѣлѣжки и на двата екземпляра на подаденото обявление.

Чл. 118. Върху неправилно обявените стоки и съвсѣмъ не обявените се приспособяватъ изложениетъ въ членове 37—42 правила. При това слѣдуетъ отъ такива стоки штрафъ се присъщта също като отъ вносни стоки.

Чл. 119. За обезпечението на надлѣжното по обявленето вносно мито се представява въ митницата: 1) или париченъ залогъ, на сѫщите основания, споредъ които подобенъ залогъ се допуска отъ постановленията на предидущата глава на настоящия уставъ, или писмено задължение отъ притежателя на стоките за излѣзванието на това мито; 2) или иаконецъ, когато писменото задължение на притежателя на стоките се види на митницата недостаточно, поръчителството на друго състоятелно и заслуживающе довѣрие лице.

Чл. 120. Като се испълни това, върху колетите се прилагатъ митарствени пломби, тѣй щото стоката да не може да се извади безъ да се повредятъ вървите, на които сѫ окачен пломбите, и както въ обявленето, тѣй сѫщо и въ дадения на притежателя транзитен листъ, трѣба да е точно явено, по колко пломби е приложено отдельно на всѣкий колетъ (гл. чл. 71. бѣл.). пломбите на единъ колетъ не трѣба да надминуватъ числото четири; за всѣкий пломбъ ще се взима по тридесетъ сантима.

Чл. 121. Срокъ на транзитно прекарване стоки отъ вносната до износната митница, не може да надминува 6 мѣсeca и се отрежда отъ Министра на Финансите, съобразно съ назначениетъ отъ него маршрути (чл. 7.).

Чл. 122. Като пристигнатъ транзитните стоки митницата на изпасяне, тая послѣдната повѣрява видѣть, качеството, количеството и теглото на колетите, и цѣлостта на приложениетъ пломби, по представения отъ притежателя транзитен листъ. Сѫщността на стоки не вложени въ колети, ще се удостовѣрява съ проби добре запущени и опломбирани въ торби; на животни съ подобенъ описъ за тѣхното количество, видъ и пр.

Чл. 123. Въ ония случаи, когато на който и да е колетъ, пломбите и вървите излѣзватъ или повредени, или съвсѣмъ снети, то стоката, която се памира въ тоя колетъ, подлага се на подробно преглѣждане, и ако при това се издири липсуване или промѣниване на стоката показвана въ транзитния листъ, то за издиреното се съставява забѣлѣжка въ него подъ общата подписка на преглѣдватъ и на представителя на стоките, съ пояснение какви именно стоки липсуватъ и съ какви стоки сѫ промѣнени.

Чл. 124. Слѣдъ като се извърши изложеното въ предидущия членъ, дава се изпасянието на стоките отвѣтъ границата, а транзитния листъ съ забѣлѣжка на излѣзвалото на явѣ въ преглѣжданието и по изпасянието на стоките отвѣтъ граница, се предава на притежателя, който го представя въ митницата на

внасяние, а послѣдната освобождава внесения му залогъ, като задържи парите за надлѣжния штрафъ, ако има такъвъ. Означениетъ пари взема митницата на внасяние отъ поръчителя, или отъ сѫщия притежателъ на стоките съгласно съ дадената му записка.

Чл. 125. За улеснение на транзитното пренасяне, Министра на Финансите има право да разрѣшава на митниците, чрезъ които се изнасятъ транзитните стоки отъ вънѣ граници, да връщатъ на притежателите на тия стоки срѣчу внесените имъ въ митницата на внасяние залози, ония сумми, които действително трѣба да имъ се дадатъ, отъ особено отворения за тоя предимѣтъ кредитъ.

Чл. 126. Отварянието по пакъ на колетите съ транзитни стоки се запрѣтва. Ако обаче стоките сѫ измокрени, или по друга случайностъ, която изисква необходимото отваряне на колетите и прехвърлянието на стоките, то притежателя имъ е длѣженъ да извѣсти за това най-блиската полицейска властъ, която отъ своя страна командирова (испраща) депутатинъ за да снеме пломбите, и да състави подробенъ описъ на извадените стоки слѣдъ като се евриши работата, и като се пакъ наредятъ и намѣстятъ стоките, колетите, въ които сѫ тѣ помѣстени, се запечатватъ отъ полицейския депутатинъ, а съставения описъ се испраща въ митницата на внасяние, съ прилагане на отпечатъка отъ печата, и съ увѣдомлението полицейската властъ за причините на отварянието на колетите и на снетите пломби.

Чл. 127. Отъ транзитните стоки, които липсватъ по пакъ, взема се двойно вносно мито, а ако се издири че липсватъ стоки сѫ промѣнени съ други, които съ измама се изнасятъ като транзитни, то отъ тия послѣдните стоки се взема още и двойно вносно мито.

Чл. 128. Ако, слѣдъ изминаванието на назначения срокъ за пренасяне отъ митницата на внасяние до митницата на изнасяне транзитните стоки не се изнесатъ отъ вънѣ граници, то за тѣхъ въ всякакъвъ случай се плаща вносно мито и при най-забавното имъ изнасяне отъ Княжеството, съ тѣхъ се постъпва като съ износни стоки на общите основания.

Чл. 129. Прекарването чрезъ транзитъ, на запрѣтените за внасяние въ Княжеството стоки, може да се дозволи само съ особеното всѣкъдни пакъ разрѣшение на Министра на Финансите, въ което се показва срока на пактуването имъ и мѣрките за предваряване на възможните при прекарването имъ злоупотребения.

Чл. 130. Ако се намѣри за необходимо запрѣтените стоки да се прекарватъ транзитъ не другояче освѣзъ подъ надзора на командини митарствени чиновници и стражари, то притежателятъ на стоката сѫ длѣженъ да заплаща на тия лица суточни пари (дневни), които имъ се падатъ споредъ утвърдената отъ Министра на Финансите такса.

Чл. 131. Пактицата, по които ще минаватъ транзитните стоки презъ Бѣлград, съ приложени къмъ края на настоящия уставъ.

Върху тѣзи глава комисията не е направила никакви забѣлѣжки.

Предсѣдателъ: Желае ли нѣкой да говори? (Не желае.) Който не приема глава V-а както е въ законо-проекта да си дигне рѣжата. (Никой не дигна.)

Докладчикъ (чете:)

ГЛАВА VI.

Особни правила за мѣстните стоки, които се пренасятъ отъ едно мѣсто на друго.

Чл. 132. При пренасянието на мѣстните стоки отъ едно пристанище на Бѣлгарското Княжество въ друго, пакъ се сѫщите правила, които сѫ постановени по горѣ въ глава IV., за изнасяниетъ по пакети стоки, които не се връщатъ чрезъ сѫщата митница, отъ гдѣто сѫ изпесени за отъ вънѣ границиата, съ долнѣ забѣлѣзаната разлика:

1) за такова пренасяне се определява 3 месечен срокъ;
 2) ако кораба, който пренася стоките, е тий направен, щото хамбаря му да може де се запечата и опломбира, то нѣма нужда да се прилагатъ пломби и печати върху всяка стока положена въ подобенъ хамбаръ, а се запечатватъ само капацитѣ му;

3) засвидѣтелствованата отъ митарственния чиновникъ по изнасянието на стоките кония на съставляемия описъ, за пренасянетъ не запечатани и не опломбирани стоки, се предава на шипера отъ кораба, за да я представи на митницата, гдѣто той отива;

4) товарителницитетъ (маніфеститъ), които съгласно чл. 55 п. 9 се представляватъ за стоките отъ мѣстно происхождение, отдало отъ иностранинъ стоки, трѣба да се засвидѣтелствоватъ въ мѣстата на натоварванието имъ съ подписа на митарственния чиновникъ, който се занимава съ товарянинето и съ прилаганието печата на мѣстната митница.

Чл. 133. Ако обаче кораба, който пренася мѣстните стоки отъ едно пристанище на друго, потаже наедно съ товара си или ако би по причина на авария, товара да се исхвърли въ морето, то като се представляватъ законни доказателства, че казапитъ случаи дѣйствително сѫ станали, внесения залогъ за обезпечение на износното място на изгубените стоки, се връща незабавно цѣлъ на притежателя имъ.

Чл. 134. Натоварванието на мѣстните стоки въ ладии отъ прибрежните жители, за да ги пренесатъ на другите пунктове на брега, дава имъ право съ и отъ вънъ пристанищата съ упъванието съдъбуещитъ правила:

1) за натоварванието на стоките трѣба да се испроши писмено разрѣщие отъ управителя на митницата;

2) това разрѣщие трѣба да се предава на стражарите отъ онзи постъ, които пазятъ пункта на границата, гдѣто се предполага да стане натоварванието;

3) слѣдътъ натоварванието, ладиите, безъ да се спиратъ на чуждестранния брѣгъ, трѣба да се оплѣтятъ направо къмъ митницата, отъ управителя на която е получено разрѣщие за натоварванието; за испльване на митарствените обряди;

4) надзора, за испльване на изложението въ предидущия пунктъ правило, е обязанността на митарствената стража. А не испльването му подлага притежателя на стоките подъ наказание, като за тайно прекарвание стоки.

Чл. 135. Слѣдътъ стоките отъ мѣстно происхождение могатъ да се стоварватъ вънъ отъ пристанищата, слѣдъ като преминатъ презъ всичките митарственни обряди, и слѣдъ даването отъ управителя на мѣстната митница писмено разрѣщение по този предметъ.

Нѣма никаква забѣлѣжка.

Предсѣдателъ: Иска ли нѣкой да говори? (Не иска.) Който не приема члената глава VI., както е въ законо-проекта да си дигне рѣжата. (Никой не дигна.)

Докладчикъ (Чете):

ГЛАВА VII.

Особни правила за транспортни стоки отъ една митница до друга въ Княжеството.

Чл. 136. Които отъ търговците или експедиторите докаратъ стоки презъ една митница и пожелаятъ да се плати митото въ нѣкой други градъ, гдѣто има митница, дължни сѫ да подаджатъ въ вносната митница декларация въ два екземпляра (обр. № 27 ...) съ показование числото на колетитъ, видътъ на стоките и марките, номерътъ и тежината на всѣкти колетъ, както и стойността.

Обявленето бива всяко придвижено отъ полиците де карико, или отъ тварителните писма дадени отъ мѣстото гдѣто се товарятъ, или отъ оригиналните фактури на стоките, ако се не

представяятъ подобни актове, то въ такъвъ случай притежателите или експедиторите на стоките, както е показано въ чл. 27.

Чл. 137. При приглеждането на транспортните стоки, вносната митница се ограничава само върху числото на колетите и видътъ, марките, номерътъ и тежината на всѣкти колетъ. Ако при това приглеждане се намѣтатъ въ по голѣмо количество отъ показаното въ обявленето, то излишътъ се конфискува. За намѣрените особности относително тежината на колетите нѣма да се налага за тѣхъ никакви наказания; тѣ се забѣлѣжватъ само въ обявленето отъ приглѣдватъ за да се иматъ предъ видъ при съставлението на транспортни листъ.

Чл. 138. Когато вносната митница има съмѣнѣние за правилното обявление, относително видътъ на стоките, то тя има право да пристъпи къмъ подробно приглеждане. Въ такъвъ случай за нарушенията, които би се издирили, съставя се актъ и се налагатъ предвидените наказания въ чл. 37—42.

Тия наказания ще се налагатъ само, когато нарушението би причинило нѣкое загуба на хазната или би улеснило прекарванието на нѣкой запрѣтени стоки.

Чл. 139. Притѣжателите и експедиторите на стоките дължни сѫ да представляватъ въ митницата или парично съ здрави поръчителства, чрезъ които се обзатагатъ да закаратъ въ опредѣленый срокъ стоките си на назначената митница и да представляватъ отъ нея удостовѣрение, че сѫ замлатили надѣлкното място. Управителятъ на митницата сѫ отговорни за състоятелността на лицата, които приематъ за поръчатели; за това тѣ иматъ право да отказватъ поръчителството на онни, въ които не иматъ достаточна състоятелност.

Чл. 140. Срокътъ, въ който стоките трѣба да бѫдатъ закарани на назначението си, ще се опредѣлява споредъ растоянието между вносната и вътрѣшната митница, като се смята на денъ двадесетъ километра.

Чл. 141. Слѣдъ като се извршиятъ въ горѣзложениетѣ членове формалности, митницата опломбира колетите съгласно чл. 120 и издава транспортен листъ (обр. № 28) въ който се поясняватъ всички свѣдѣнія отъ обявленето и поръчителството. Този листъ, който трѣба да придвижава стоките до назначената митница, дава се на притежателя или експедиторътъ на стоките съ задължение щото слѣдъ 20 дни отъ истичанието на срокътъ да поврнатъ въ вносната митница листътъ удостовѣрът отъ онай, който е приема и преглѣдала стоките.

Чл. 142. Като пристигнатъ стоките на означенната митница, тя повѣрива видътъ, качеството, количеството и теглото на колетите и цѣлостта на приложените пломби, споредъ транспортни листъ и посълѣ пристъпва къмъ преглѣдането на стоките.

Чл. 143. Ако при приглеждането на представените колети се намѣтатъ въ по малко количество отъ показаното въ транспортни листъ, то обявителътъ или поръчителътъ дълженъ е да плати цѣлата стойностъ на съдѣржащите се стоки въ липсалите колети. Тази стойностъ ще се смята за 25 килограми тижесть на малко хиляда лева. Това плащане ще става въ митницата, която е испратила транспортните стоки, споредъ пристъпътъ свѣдѣнія отъ вътрѣшната митница която, въ такъвъ случай, не ще да удостовѣрява въ транспортни листъ освѣтъ за представените колети. Ако отъ представените колети се намѣтатъ особености въ видътъ или тежината имъ, то размѣнените колети се конфискуватъ и освѣтъ това отъ обявителътъ или поръчителътъ се взема стойността на скритите колети, споредъ както е предвидено въ първата алинея на настоящий членъ.

Въ случай на изгубване на стоките въ време на транспортьтъ происходаще отъ нѣкое обстоятелство на форца мајора, както: пожаръ, кражба или други отъ такова сѫщество, то предвидените въ настоящия членъ наказания не ще се налагатъ, ако интересуващите си докажатъ причината на изгубванието стоките, чрезъ акти съставени отъ властъта на мѣстото, гдѣто би се случило

подобно пещастие. Въ такъвъ случаи притежателът или поръчителът е длъженъ да заплати само митото на стоката.

Чл. 144. Щомъ се повърне транспортният листъ, потвърденъ отъ вътрешната митница, представа се на тъзи, който е транспортирала стоките.

Тъзи послѣдната митница, освобождава залогът на обявителъ или унищожава поръчителството му.

Ако транспортният листъ не бъде представенъ на опредѣленото време съгласно членъ 141, то митницата, която е издала този билетъ, ще преслѣда подисавши се въ задължителното да платить двойно мито. Ако и отъ послѣ въ продължение на два мѣсяци не представи никакъ билетъ, ще се прислѣда съгласно съ първата алпиня на членъ 143.

Комисията нѣма никакви забѣлѣжки.

Предсѣдателъ: Иска ли нѣкой да говори? (Не иска.) Който не приема прочетената глава VII както е въ законопроекта да си дигне рѣжата. (Никой не дигна.)

Докладчикъ: (Чете:)

ГЛАВА VIII.

Особни правила за антрепозитните стоки.

Чл. 145. Стоки вносими отъ външната границата въ голѣмо количество, по желанието на търговците, ще могатъ да се стоварятъ и въ частни магазини въ видъ антрепозитъ подъ надзорът на митницата, до гдѣ правителството устрои свои антрепозити. За сега се позволява това само въ варненската, русенската, свищовската и ломската митници.

Чл. 146. Всичките хамбари, които служатъ за антрепозитъ, заключаватъ се съ два особни ключове, отъ които едина се нази въ митницата, а другиятъ — въ търговецътъ, антрепозитаринътъ. На хамбаратъ се поставятъ тоже печати съ на митницата и търговецътъ.

Чл. 147. Стоките ще се стоварятъ въ частните хамбари съ условие да се изнесатъ на ново отъ външната границата въ опредѣленъ срокове, или да се плати надлѣжното имъ мито, когато се тѣ изваждатъ отъ антрепозитъ за вътрешно употребление.

Чл. 148. Притежателите или обявителите на назначениетъ стоки за антрепозитъ длѣжни сѫ да подадатъ въ митниците обявление по установената форма за вносните стоки, въ което (обявление) ще написватъ на горната край „за стоваряне антрепозитъ“. При подаванието на обявлениято, тѣ сѫ длѣжни още да представятъ въ митниците писмено задължението, или здраво поръчителство, за обезпечenie на надлѣжното мито.

Чл. 149. Всичките стоки, обявени за антрепозитъ, при стоварянието имъ въ магазинъ поддѣлжатъ на преглѣждане споредъ общите основания, за да се има предъ видъ — количеството, качеството и стойността на стоката, въ случаи ако стане нужда да се обезпечи митото. Ако при преглѣжданието се издѣпратъ стоки въ по голѣмо количество отъ обявениетъ, то за памѣрените повече взема се тройно мито, а стоки отъ други видъ не показвани никакъ въ обявленето се конфискуватъ.

Чл. 150. Въ частните антрепозитни магазини позволява се да се внасятъ само здрави стоки и въобще такива, които не поддѣжатъ на развалиние и замаление.

Чл. 151. Срокътъ за антрепозитните стоки е една година. Тоя срокъ започва отъ денътъ на записването стоките въ книгите, които ще се държатъ за антрепозитните стоки и въ които ще има отворена сметка за всѣкъ антрепозитаринъ.

Чл. 152. Ако съѣдътъ изминалътъ на опредѣленниятъ срокъ стоките останатъ още въ антрепозитъ и антрепозитаринътъ не испълни, въ теченіе на 15 дни отъ направеното приглашение на митницата, задължението си, за да ги изнесе на ново или да плати съдъсумътъ вносно мито, то стоките се продаватъ на публиченъ търгъ и събраниятъ сумма отъ продажбата, съѣдътъ спадащътъ на

митото и разноските, които би послѣдовали, внася се въ окружното ковчежничество на хранение.

Тая сумма притежателътъ на стоките ще може да я вземе, ако той я поискава въ разстояние на една година отъ денътъ на продажбата; съѣдътъ истечението на този срокъ, вложената сума, се записва като случаенъ доходъ на хазната.

Чл. 153. Ако дадениятъ срокъ за антрепозитъ, по засонни причини, се признае за недостаточенъ, то Министерството на Финансите, по просбата на антрепозитаринътъ, може да продължи срокътъ. Продължението на срокътъ не може обаче да надмине 6 мѣсяци.

Чл. 154. Антрепозитните стоки не могатъ да се мѣстятъ отъ единъ хамбаръ въ други освенъ съ разрѣщението на митницата и подъ надзоръ на единъ отъ митарствениците чиновници.

Чл. 155. Антрепозитаринътъ отговаря за митото на стоката, ако се открадне отъ частните хамбари (Чл. 68).

Чл. 156. Митарственицъ чиновници иматъ право да правятъ ревизии всѣкога, когато намѣрятъ за нуждно, частните антрепозитни хамбари и антрепозитаринътъ сѫ длѣжни да представятъ стоките си така, както сѫ ги обявили при внасянието безъ пѣкое прибавление или намаление. Ако стоките не се намѣрятъ въ същия съразмѣръ съ обявените при внасянието имъ въ антрепозитните хамбари, то обявителите сѫ длѣжни да платятъ немедлено митото на извадъзнатата на лице стока, като се отѣни съгласно чл. 62.

Чл. 157. Презъ всичкото време, колкото трае срокътъ на антрепозитътъ, позволено е да се пренасятъ стоките, било по вода, било по суcho, отъ единъ антрепозитъ въ други въ Княжеството.

Примѣстенитето на антрепозитътъ не може да предизвика принципи за продължение на срока на антрепозитътъ.

Чл. 158. При изважданието стоките отъ антрепозитътъ за вътрешно употребление извѣржватъ се всичките предвидени форми въ настоящий уставъ за вносните стоки.

Чл. 159. Отъ стоките, които се износятъ на ново отъ антрепозитътъ, взема се единъ на $\%$ мито.

Чл. 160. Изнасянието на ново на антрепозитните стоки може да стане или по вода, презъ опая митница, въ която сѫ били внесени, или по суcho презъ една отъ митниците въ която е отворенъ транзитниятъ листъ.

Извѣржването на новото изнасяние се обезпечава чрезъ здрави поръчителства и притѣжателите на стоките сѫ задължаватъ да платятъ двойно мито, въ случаи че не представятъ въ опредѣленътъ срокъ пушдното удостовѣрение отъ износила митница.

Чл. 161. Стоките, които се премѣстятъ отъ единъ антрепозитъ въ други, поддѣлжатъ на преглѣждане и за памѣрените въ тѣхъ недоимки взема се надлѣжното мито преди да се изнесатъ отъ антрепозитътъ, въ който се памиратъ. За пренасянинето на стоките се назиатъ постановените правила за транзитъ.

Комисията не е направила никаква забѣлѣжка.

М-ръ Каравеловъ: Азъ бихъ желалъ, да се допълни чл. 145 и да се каже: «мѣстата за антрепозити, да се назначаватъ отъ М-ра на Финансите», защото може би и да има, но може би и да нѣма нужда да се откриятъ и други. Особено, това е важно за солта, защото солта се вкарва въ голѣмо количество, и митото отъ нея е страшно голѣмо. Това ще бѫде за населението по добре, и хазната нищо не ще да губи. И така ще стане нуждно, може би, да се направи единъ антрепозитъ въ Тутраканъ, и други въ други мѣста. За това по добре е, да се даде право на Министерството, да назначава мѣстата за антрепозити, гдѣто види за нуждно. Нѣка се каже така: «мѣстата за

антрепозити се назначават отъ М-ра на Финанситѣ, а думитѣ: »Варненски, русчюкски, свищовски и ломъски« да се исключатъ.

Предсѣдателъ: Иска ли още нѣкой да говори? (Не иска.) Който не приема прочетената глава VIII за едно съ становище измѣнения, да си дигне ржката. (Никой недигна.)

Докладчикъ (Чете):

ГЛАВА IX.

Особни правила за избавенниятѣ стоки отъ разбитиѣ и паднали на пясъкъ кораби, а сѫщо за задържаніе по пътя стоки отъ обстоятелства независими отъ шкиперитѣ.

Чл. 162. Стокитѣ, които съставляватъ тога на разбитиѣ или исхвърленіи на брѣга кораби, постъпватъ въ ведѣнието на мѣстните митници безъ различно, ако и да принадлежатъ тѣ къмъ ония стоки, за които сѫ в заплатило мито, или къмъ ония, за които не сѫ в заплатило, или на конецъ къмъ ония, които никакъ не подлежатъ на мито.

Чл. 163. Ако кораба падне на пясъкъ и шкиперъ попека да стовари частъ, или всичката стока, за олекване на кораба и отбѣгване отъ развалините, то митарственниятѣ стражари, които пазятъ мѣстната погранична постъ, даватъ за това не забавно разрешение, и тѣ сѫ задължени да извѣстятъ за това тутакен управителя на мѣстната митница.

Чл. 164. Митарственниятѣ стражи са длѣжни да правятъ всевъзможно съдѣствие за спасяване на стокитѣ и за тѣхното упазване, тѣй сѫщо и за исхвърленитѣ отъ вълнитѣ на брѣга разни вещи, сѫдове и дървета, като при това внимаватъ, щото при спасяването на стокитѣ да не стане контрабандно възвръщане.

Чл. 165. За исхвърленитѣ и стоварените стоки отъ разбитиѣ кораби трѣба да става описъ отъ страна на незабавно командированія на мѣстното митарственъ чиновници, съѣдъ извършването на което, ако тия стоки не могатъ да се патоварятъ пакъ въ корабитѣ, пренасята се въ митарственниятѣ магазини и помѣщанія.

Чл. 166. Исключение отъ установеното въ предидущия членъ правило правятъ:

а) стокитѣ за които се е заплатило мито, или ония които никакъ не подлежатъ на мито, и които по желанието на шкиперъ могатъ да се оставятъ на брѣга, подъ надзора на митарственниятѣ стражари, до изнамѣрването отъ самите шкипери способъ за по-нататъното пренасяне на тия стоки;

б) извѣстнитѣ отъ мѣстно происходженіе стоки, които митницата предава въ распорѣжданието на мѣстната полицейска властъ.

Чл. 167. За всичките избавени инострани стоки на които митното не е наплатено и тѣ сѫ останали въ Княжеството за проданъ, трѣба да се взема падѣжното по тарифата вноси мито, като се пазятъ относително обѣвленето на тия стоки, установените формалности за вносили стоки. Ако ли тѣ сѫ стоки запретени за внасянието, тѣ трѣба да се изнасятъ, а въ противенъ случай подпадатъ подъ конфискация на основание на чл. 92.

Чл. 168. Иностраниятѣ стоки назначени по документитѣ за чужди пристанища, изнасятъ се за отъ външъ граница, по установения въ глава IV-а на тоя раздѣлъ редъ за изнасяние на ново.

Чл. 169. Ако при корабокрушение, или при растоварване на кораби съ износни стоки, по причината на аварии, се удирятъ стоки не обявени въ митницата, то съ тѣхъ се постъпватъ споредъ общиците правила, като съ стоки тайно изнасяни.

Чл. 170. Кога между избавенитѣ отъ кораби стоки има по-

вредени, то тѣ се продаватъ отъ митницата, безъ никакво отлагане, споредъ по горѣ установените правила въ чл. 76, 77, 78, 79, 80, 81 и 82.

Чл. 171. Ако повредения корабъ се спре въ района на митарственния надзоръ (при скелята или въ пристанището), за поправка и при това шкиперъ не вижда за нуждно да стовари на брѣга стокитѣ, които се намѣрватъ въ кораба, то презъ всичкото време на стоянието на кораба въ митницата, трѣба да се намѣрва постоянно въ него единъ пѣти стражаръ, наредданъ отъ митницата, да пази да се не изнесе или внесе нѣщо въ кораба тайно.

Чл. 172. Срокъ, презъ който стокитѣ могатъ да се не стоварватъ, се полага десетъ дена. Този срокъ не се простира за онни случаи, когато корабитѣ не сѫ могли да тръгнатъ по причина на противни вѣтрове, или бури, но като се изминатъ тия препятствия, митниците сѫ длѣжни да глѣдатъ, щото корабитѣ да тръгнатъ за изнасяніето си, или споредъ общите правила, стокитѣ, които се намѣрватъ въ тѣхъ, да се стоварятъ.

Чл. 173. Изложенитѣ въ двата предидущи членове правила се отнасятъ сѫщо и за корабитѣ, които на пътъ се спиратъ въ митниците въ случаи на ледно течение, замръзване на водите или опасност отъ непреодолимъ задържанието на корабитѣ по тия принципи и по причината на повреда, признава се като обстоятелство по зависище отъ шкиперитѣ (чл. 69).

Чл. 174. Кога се командиратъ стражари по корабитѣ, които се спиратъ въ митарственниятѣ пристанища, безъ да стоварятъ стокитѣ, то притежателъ имъ, или превозачъ на стоката, плащащъ суточни пари (денини) на тия стражари, по утвърдената отъ Министъра на Финанситѣ такса.

Комиссията не е направила никаква забѣлѣжка.

Предсѣдателъ: Иска ли нѣкой да говори? (Не иска.) Който не приема глава IX както се прочете, да си вдигне ржката. (Никой не дигна.)

Предсѣдателъ: Понеже частътъ мина, то на дневниятъ редъ въ утрѣшното засѣданіе ще бѫде продължение читението на митарственниятѣ уставъ. Ако иска нѣкой да предложи нѣщо за дневниятъ редъ, нѣка каже.

Юр. Симеоновъ: Азъ съмъ избранъ за представителъ въ Нар. Събрание отъ двѣ околии: тутраканска и тетевенска, и приемамъ изборътъ отъ тутраканска околия.

Освѣнъ това, извѣстно ви е г-да, че сѫ избрали трима члена за разглѣдване законоопроекта за конновѣднъ заводъ. Единъ отъ членовете, а именно г-нъ Горбановъ по неизвѣстни причини се отказва и не дохожда въ комиссията. За това, предлагамъ да се избере другъ на негово място.

Предсѣдателъ: Това ще имамъ утрѣ на дневниятъ редъ.

Стефанъ Поповъ: Не да се избере другъ на негово място, но да се прибави още единъ членъ на тази комиссия.

Предсѣдателъ: За този предметъ ще се разисква утрѣ и ако ни остане време ще четемъ и другъ законоопроектъ. За сега засѣданіето се затваря.

(Конецъ въ 5 часа.)

Предсѣдателъ: П. Р. Славейковъ.

Подпредсѣдатели: { **Н. Сукнаровъ.**
С. Стамболовъ.

Секретари:

Ив. Даневъ.

Хр. Баларевъ.

В. П. Золотовъ.

Х. Бръснаровъ.

Р. Каролевъ.

Хр. Грънчаровъ.

Райчо Поповъ.

В. Радославовъ.

Управителъ на стенографическото бюро А. Безешекъ.